

Vajnorské novinky

Dvojmesačník občanov mestskej časti Bratislava-Vajnory

Dožinky 2017
Hurá do školy
Deň Vajnor

JE PO LETE

Igor Kňazovický

Je po lete. Počasie nás síce ešte trápi letnými horúčkami, no v noci sa dá spať a rána sú už chladnejšie. Dozrelo obilie, gazdovia ho už majú v sýpkach. Začína sa zber hrozna a zakladanie tohoročného vína, obdobia, ktoré milujú všetci vinári, Vajnorákov nevynechávajú. Je tu čas burčiaku. Koniec leta je v dedine v meste spojený s tradičnými slávnosťami skončenia žatvy, s dožinkami. Aj tento rok sme sa stretli v sobotu 26. augusta pri tejto slávnosti a vzdali sme hold ľudskej práci, ktorá nám zabezpečuje chlieb a víno. Práce na poli sa skončili, rozbiehajú sa obrabčky vo vinohradoch a ovocných sadoch. Ľadoví muži v jarnom období nás síce potrápili a mrazy znížili úrodu, ale neveštíme hlavu. Jablká aj hrozno majú dobrú kvalitu, aj keď je ich menej.

September znamená aj návrat žiakov do škôl. Školáci zo ZŠ Kataríny Brúderovej sa vrátia do vynovených priestorov svojej školy. Čakajú ich nové triedy, niekde nový nábytok, vynovený vestibul školy. No, to najhlavnejšie sa počas prázdnin odohrávalo v školskej kuchyni. Tá prešla renováciou priestorov a obnovou kuchynského zariadenia. Tešíme sa, že strava našich ratoleští bude zas o niečo kvalitnejšia a zdravšia.

Zmeny sme zaregistrovali aj v dedine. Počas leta boli opravené niektoré ulice a obnovené nátery dopravných prechodov. Začali sme s opravou hospodárskych budov Vajnorského ľudového domu. Po ich skončení bude celý objekt, ktorý je pamiatkovo chránený, pripravený dokumentovať tradičný vajnorový život v minulosti. Leto sa končí, no práca bežný život v našej dedine pokračuje, sú pred nami úlohy a výzvy, ktoré vylepšia prostredie.

Dožinkami sa skončilo leto, čaká nás jeseň plná práce, zábavy a možno aj prekvapení. V novembri nás čakajú župné voľby. Oproti minulosti sa spôsob volieb mení na jednokolový, teda budú sa konať iba jeden deň a novým županom bude kandidát, ktorý získa najväčší počet hlasov. Zdá sa, že z uchádzačov aspirujúcich na župana má víťazstvo isté iba ten, za kým sú výsledky a vie presvedčiť voličov o svojej vízii Bratislavského samosprávneho kraja. Počkajme si na to prekvapenie.

OBSAH

- s. 3** Pred 73 rokmi povstal slovenský ľud proti okupantom
- s. 4** Opýtali sme sa starostu
- s. 5** Prednosť vjazdu na jazerá budú mať obyvatelia Vajnor/ Vajnorský ľudový dom už naozaj ožil /Senior klub blahoželá
- s. 6** Lokalita Rybničná nie je smetisko /Niektorí chcú úplný zákaz vjazdu
- s. 7** Fčera mi byuo máuo, neská je mi moc
- s. 8-9** Vajnorské dožinky 2017
- s. 10** „Deň Vajnor“ na Hlavnom námestí v Bratislave
- s. 11** Podmanivá krása slovenskej nevesty
- s. 12** Slávnosť uvítania detí do života
- s. 13** Na folklórnom festivale v Terchovej sme reprezentovali Vajnory
- ss. 14-15** Ctihodný Titus Zeman a Vajnory
- s. 16** Vážení rodičia a priatelia školy /Prvé vysvedčenie
- s. 17** Hurá na prázdniny!
- ss. 18-19** Spomienka na Čínu
- s. 20** Inšpirujú ma deti a ich nápady
- s. 21** Predstavenie činnosti úradu hraničnej a cudzineckej polície
- s. 22** Hurá do školy!
- s. 23** Dôsledky globálneho otepľovania sú už viditeľné
- s. 24** Naše slovanské korene
- s. 25** Blíži sa zima, nezabudnime na vtáčiky/Dobrá rada nad zlato
- ss. 26-28** Život FK Vajnory
- s. 29** Zo začiatku to bolo ťažké
- ss. 30-31** 1. ročník Vajnory CUP
- ss. 32-33** Povinnosti poddaných Márie Terézie
- ss. 34-35** Inzercia, oznamy

str. 8-9

str. 10

str. 11

str. 22

PRED 73 ROKMI POVSTAL SLOVENSKÝ ĽUD PROTI OKUPANTOM

I. Kňazovický, snímky Ľubica Jakubáčová

Je to už dost rokov a generácia, ktorá zažila tento významný poryv slovenskej histórie, pomaly odchádza. Odkaz SNP je však stále aktuálny.

V dnešných časoch je to zvlášť dôležité, pretože kdesi zo záhrobia sa vynárajú sily a myšlienky, proti ktorým povstali naši otcovia a mnohí z nich aj položili to najcennejšie, svoj život. Je našou povinnosťou pripomínať si hrdinstvo a obeť mnohých Slovákov aj príslušníkov iných národov v boji proti nacizmu. Je našou povinnosťou hovoriť o Slovenskom národnom povstaní s našimi generáciami, ktoré ho nezažili,

je našou povinnosťou nezabudnúť! SNP sa začalo 29. augusta 1944 ako obrana pred nemeckými okupačnými jednotkami, nepriamo bolo aj snahou byť na strane víťazných mocností druhej svetovej vojny. Centrom povstania bola Banská Bystrica. V apríli 1944 dvaja slovenskí Židia Rudolf Vrba a Alfréd Wetzler utiekli z koncentračného tábora v Osvienčime a rozsiahlou správou svedčili o zverstvách v nacistických vyhladzovacích táboroch. V krajine sa stupňoval odpor k Nemcom.

Povstanie sa začalo na rozkaz Jána Goliana 29. augusta 1944 o 20.00 h po odznení dohodnutého hesla „Začnite s vyst'ahovaním“. Na druhý deň bol rozkaz potvrdený písomne. Do Banskej Bystrice, ktorú už v tom čase kontrolovali povstanci, vošli jednotky 1. partizánskej brigády J. V. Stalina,

ktorej velil sovietsky náčelník štábu Anatolij Pavlovič Ržekij. Partizáni aj tu vyhlásili obnovenie Československej republiky. Začal vysielat' Slobodný vysielateľ. Nemecké jednotky napokon povstaleckú armádu porazili, v noci z 27. na 28. októbra 1944 časť jej jednotiek prešla na partizánsky spôsob boja. Partizáni pokračovali v bojoch proti nacistom až do oslobodenia krajiny.

Slovenské národné povstanie trvalo dva mesiace, no zapísalo sa do moderných dejín Slovenska aj pokrokového demokratického sveta. SNP dokázalo, že Slováci sú národom, ktorý sa vie postaviť na odpor proti zvlčilej ideológii. Na tento odkaz nezabudnime. Aj vo Vajnoroch sme si pripomenuli 73. výročie SNP kladením venčov pri pamätníka a zapálením partizánskej vatry.

Vajnorské novinky

E-mail: redakcia@vajnor.sk

Internetová adresa:

www.vajnory.sk

Dvojmesačník obyvateľov Mestskej časti Bratislava – Vajnory. Vydáva Vajnorská podporná spoločnosť, sídlo: MÚ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava, IČO: 00 304 565. ISSN 1339-0201. Registračné číslo: EV 3049/09. Redakcia: MÚ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava. Náklad: 2200 výtlačkov. Nepredajné. Vydané 8. septembra 2017, číslo 7-8/2017, ročník XXIII. Šéfredaktor: Igor Kňazovický. Redakčná rada: predsedníčka Soňa Molnárová, podpredseda: Michal Vlček, členovia: Mário Schwab, Martin Otápk, Eva Bielčíková, Edita Jaslovská. Jazyková redaktorka: Edita Jaslovská Dtp a tlač: Ultra Print s.r.o., Pluhová 49, 831 03 Bratislava. Inzeráty: redakcia@vajnor.sk, bielcikova@vajnor.sk, tel. č.: 0850 24 25 24. Vydavateľ nezodpovedá za obsah inzerátov. Redakcia nevracia nevyžiadané rukopisy a fotografie. Za obsah jednotlivých príspevkov zodpovedajú v plnom rozsahu autori. Názory autorov a redakcie nemusia byť totožné. V čísle boli použité fotografie od Antona Jakubáča, Igora Kňazovického a z archívu redakcie.

SPÝTALI SME SA STAROSTU

? V priestore zberného miesta na Ulici Kataríny Brúderovej sa z času načas pasujeme s kopami prineseného odpadu. Je to akútne najmä vtedy, keď sú kontajnery plné. Prosím o riešenie.

Martin

Téma odpadu a skládok je najmä v lete zvlášť aktuálna. Je to tým, že počas letnej sezóny sa hromadí viac komunálneho odpadu. Jeho zvoz nám zabezpečuje mestská spoločnosť OLO, ktorá ho zabezpečuje 2x týždenne podľa harmonogramu. Vždy po vyprázdnení kontajnerov pracovníci hospodárskej správy pravidelne na mieste pozbierajú odpad, ktorý sa tam ešte vyskytne. Pokiaľ sa tam medzitým objaví vrecia s nejakým odpadom, operatívne sa snažíme priestory dočistiť.

? Dobrý deň, pán starosta, rád by som vás poprosil, či by nebolo možné umiestniť v okolí Vajnorských jazier kontajnery na separovaný odpad SKLO a PLASTY?

Vajnorák z Ba

Vážený pán Vajnorák z BA, oceňujem váš záujem o životné prostredie a čistotu v tejto rekreačnej lokalite. Týmto podnetom sme sa už viackrát zaoberali aj so spoločnosťou OLO. Z jej vyjadrenia vyplýva, že spoločnosť je pripravená umiestniť zberné nádoby na nami vyhradené miesto, len sa vyskytuje problém s ich odvozom. Na zvoz separovaného odpadu využíva OLO veľké nákladné vozidlá, ktoré pre svoju šírku v niektorých miestach neprejdú miestnymi komunikáciami. V súčasnosti to riešime plastovými vrecami, ktoré naši pracovníci hospodárskej správy pravidelne 2 x týždenne, podľa počasia, zväžajú. Tiež zabezpečujú zber odpadu po nedisciplinovaných návštevníkoch okolo celého areálu Vajnorských jazier. Odpad sa potom odovzdáva na separáciu spoločnosti OLO.

? Pán starosta, všimli sme si v tráve na krásnom detskom ihrisku železné ostré zvyšky konštrukcie, pravdepodobne nejakej detskej preliezačky z minulosti. Je to nebezpečné pre šantiacu deti. Môžete to dať odstrániť?

Katarína

Vážená pani Katarína, ďakujeme za váš podnet. Uvedený problém vznikol po odstránení poškodenej detskej atrakcie - lanovej lezeckej steny, ktorá nespĺňala bezpečnostné požiadavky. Pozostatky kovovej konštrukcie boli tiež odstránené. Na jej miesto sme inštalovali nedávno novú atrakciu, peknú červenú detskú hojdačku, ktorá vyhovuje všetkým bezpečnostným parametrom. Pod atrakciou je posyp z jemného kamenného štrku, ktorý pri páde znižuje riziko úrazu na minimum. Verím, že hojdačku si deti aj ich rodičia užijú.

? Zdravím vás, chcel by som sa opýtať, či sa plánuje pokračovanie cyklochodníka popri Šúrskom kanále do Vrakune?

Samuel

Dobrý deň pán Samuel, na otázku môžem odpovedať kladne. Táto časť druhej etapy výstavby cyklochodníka JuRaVa II. vo Vajnoroch a okolí je jednou z našich priorit. Projekt JuRaVa II má svoje opodstatnenie a je pripravený na výstavbu. Samozrejme nie je to zámer iba našej mestskej časti. Konkrétne táto časť sa týka aj obcí Ivanka pri Dunaji a následne mestskej časti Vrakúňa. V tomto štádiu je vydané stavebné povolenie a spracovaný projekt odovzdaný na BSK, ktorý aspiruje na financovanie z európskych fondov z Interregu. Projekt rozšírenia cyklotrasy JuRaVa II je úspešne schválený z EU fondov a teraz prebieha na BSK verejné obstarávanie dodávateľa prác. Ak všetko pôjde dobre výstavba sa môžu začať už v jeseni tohto roku.

? Dobrý deň, pán Mrva, mohol by som vás poprosiť o doplnenie chýbajúcich dielov cestných spomaľovačov v lokalite Vajnorských jazier a doplnenie značiek obmedzujúcich rýchlosť na 30 km za hodinu?

Veronika

Dopravná situácia v tejto rekreačnej časti Vajnor je kritická. Spomaľovače a značky také opatrenia, ktoré znížia priechod áut hlavne z okolitých obcí a okresov. Prítomnosť príslušníkov polície či okrskárov z mestskej polície sa nedá zabezpečiť non-stop na 24 hodín. Riešením je automatická rampa, ktorá bude v dohodnutom režime obmedzovať prechod áut. Ovládať sa bude elektronickým čipom. Pri jeho vydaní budú preferovaní občania s trvalým pobytom vo Vajnoroch, rybári a užívatelia záhrad. Zariadenie je už namontované a v súčasnosti sa pripomienkuje režim užívania. Po jeho odsúhlasení všetkými zúčastnenými stranami sa spustí jej skúšobná prevádzka. O režime používania závery vás budeme informovať. O závere nájdete aj článok v tomto čísle Vajnorských noviniek.

Príďte za starostom

V stredu 4. októbra 2017 (pravidelná otvorená prvá streda v mesiaci) od 16.00 h do 18.00 h bude starosta našej mestskej časti Ján Mrva k dispozícii občanom. Ak máte akékoľvek otázky, námety, reklamácie, bez objednania ste srdečne vítaní na pôde Miestneho úradu Mestskej časti Bratislava - Vajnory

PREDNOSŤ VJAZDU NA JAZERÁ BUDÚ MAŤ OBYVATELIA VAJNOR

I. Kňazovický, snímka IFK

Vajnorské jazerá majú štatút rekreačnej a záhradkárskej zóny a z tohto dôvodu miestne zastupiteľstvo pristúpilo k opatreniu, ktoré by malo zabrániť prejazdu cudzích áut touto zónou. Tým opatrením je osadenie automatickej závery na vstupe pri Kolibe Vajnorák.

Vajnorské jazerá majú štatút rekreačnej a záhradkárskej zóny a z toho dôvodu miestne zastupiteľstvo pristúpilo k opatreniu, ktoré by malo zabrániť prejazdu cudzích áut touto zónou. Tým opatrením je osadenie automatickej závery na vstupe pri Kolibe Vajnorák. Očakávame tým efektívnejšiu reguláciu dopravy v tomto priestore. Cesty okolo jazier nie sú schopné zabezpečiť tranzit veľkého množstva cudzích áut, ktoré sa v úzkych uličkách nemajú ako vyhnúť, prípadne obmedzujú cyklistov, chodcov a iných občanov s trvalým bydliskom v lokalite alebo len náhodných rekreatantov. Ohrozujú tak bezpečnosť a majetok obyvateľov Vajnor. V poslednej dobe sa šíra nepravdivé informácie o uzavretí prístupu na Vajnorské jazerá. Vznikajú z dôvodu montáže spomínanej závery na jednej strane vstupu do areálu. Treba uviesť veci na pravú mieru. Na

základe podnetov obyvateľov a užívateľov pozemkov a nehnuteľností v tejto lokalite sa miestne zastupiteľstvo rozhodlo regulovať prístup motorových vozidiel, ktoré počas celého roka tadiaľ prechádzajú a skracujú si cestu domov do lokalít za Vajnormi. Závera má ochrániť obyvateľov s trvalým pobytom vo Vajnoroch ako aj užívateľov nehnuteľností na jazere pred cudzími autami, ktoré tam nemajú vjazd povolený. Ide len o zabezpečenie lepšieho vymáhania dodržiavania súčasného dopravného značenia.

Návrh pravidiel fungovania automatickej závery sa doladujú v tomto období. Závera počas celej letnej sezóny (júl - august) bola otvorená. Príjazd do areálu je v rovnakom režime ako doteraz. Znamená to, že

Vajnoráci s trvalým pobytom vyznačenom v občianskom preukaze, rybári na základe povolenia vydaného MÚ Vajnory a majiteľia nehnuteľnosti a pozemkov pri jazeroch majú vjazd povolený naďalej. O čipy si môžu požiadať majitelia nehnuteľnosti v danej lokalite (maximálne 2 ks na jednu nehnuteľnosť), občania s trvalým pobytom vo Vajnoroch (maximálne 2 ks na trvalý pobyt), rybári s povolením vjazdu (maximálne 1 ks na povolenku). Cena čipu bude 3,50 Eur. V prípade straty alebo poškodenia čipu, bude možné kúpiť si ďalší čip za poplatok 20,- Eur. Čip si nemôže zakúpiť ten, kto nemá právo na vjazd a ani ho nemôže používať. Žiadosť o vydanie čipu bude uverejnená na webovej stránke www.vajnory.sk a na podateľni alebo Front office miestneho úradu.

K žiadosti potrebuje doložiť občan s trvalým pobytom v Mestskej časti Bratislava - Vajnory - občiansky preukaz. Žiadateľ, ktorý má platnú povolenku na vjazd - doloží fotokópiu povolenky, žiadateľ, ktorý nemá platnú povolenku na vjazd - preukáže právny vzťah k pozemku (list vlastníctva, nájomná alebo kúpna zmluva). Čipy sa začnú vydávať približne začiatkom septembra na stavebnom oddelení miestneho úradu - na rovnakom referáte, kde sa vydávajú povolenia pre vstup - referát dopravy.

O návrhu prevádzkového poriadku sa niekoľkokrát rokovalo príslušnými komisiách kde sa zapracovali pripomienky. Návrh bude opätovne predložený do finančnej a stavebnej komisie. V čase uzávierky časopisu redakcia nemala ešte jej vyjadrenie.

ĽUDOVÝ DOM UŽ NAOZAJ OŽIL...

E. Jaslovská

...vďaka Občianskemu združeniu Podobenka z Vajnor, ktorého členovia sa dobrovoľne podujali zobrať si ho pod patronát, čo značí nielen sa oň starať, ale všetky veci, ktoré v ňom vidíme, zaobstarali a umiestnili. Bola to náročná práca, no to nadšenie, ktoré bolo a je vidieť na členkách tohto združenia, je chytľavé. O obetavosti ani nevravím, pretože tam už dlhší čas aj vedú kurzy všetkých vajnorských ľudových umeleckých prác pod názvom Škola vajnorských tradícií. Všetky sú manželky, matky a babky, samozrejme, že do toho zapojili aj svoje rodiny. Nebyť ich lásky k našim tradíciám, nemali by sme

detský folklórny súbor, zápis vajnorského ornamentu do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska, za ktorý dostali od organizátorov 58. ročníka Medzinárodného folklórného festivalu Myjava 2017 z rúk primátora tohto mesta Cenu festivalu Myjava 2017. Ich činnosť je mnohoraká a rozsiahla. Dokonca na sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi (Božie Tela) urobili veľmi pekný oltár. Všetci členovia to robia s radosťou a niekedy aj na úkor svojich rodín, za čo im o všetkých Vajnorákov patrí vďaka a úcta. Prajem im, aby im tá láska a nadšenie ostali, lebo väčšine mladšej generácie, ktorá tu žije, sú podľa mojich skúseností, vajnorské tradície ľahostajné.

Senior klub blahoželá

V mesiaci august 2017 oslávili traja členovia Senior klubu svoje životné jubileá. Pán Ján Krištofič oslávil 70. narodeniny dňa 12. 8. 2017, pani Alžbeta Feketeová 65. narodeniny dňa 24. 8. 2017 a pani Alena Dufeková tiež 65. narodeniny dňa 25. 8. 2017. Všetkým jubilantom želáme pevné zdravie, veľa šťastia, lásky a radosti so svojimi najbližšími.

Senior klub.

LOKALITA RYBNIČNÁ NIE JE SMETISKO

Monika Voleková, snímky autorka

Mesiac júl mal v lokalite Rybníčná dve tváre. Jednu peknú a druhú škaredú a spoločnou témou oboch bola čistota a poriadok. Okolo 9. júla si neznámy/neznámi povedal, že pozemok neznámych vlastníkov je najlepšie miesto pre stavebný odpad.

K jednej fúre spred roka pridali ešte ďalších päť. A tak sa obyvatelia mohli „potešiť“ pohľadom na tieto kopy, keď išli po chodníku alebo do práce. V máji sme mali schôdzu spoločenstva vlastníkov bytov domu na Rybníčnej 61/A, na ktorej sme si odsúhlasili, že chceme normálnu zeleň, lavičky a osvetlenie, aby sa tam mohli prechádzať mamičky s deťmi aj obyvatelia so psíkmi. Týmto spôsobom dostal verejný poriadok poriadnu facu. Neostáva iné, ako dávať pozor a nahlasovať na políciu a mestskú časť, keď sa tam nákladné auto s odpadom opäť objaví. Podobne, ako dávajú obyvatelia pozor, kto drzo po

cestě odhodí vrečko s odpadom pri kontajneroch Rybníčnej 61/A a upratujú smeti po neporiadkoch na detskom ihrisku. Čerešničkou na torte, o pár dní neskôr, bolo počarbanie zastávky MHD OU Obchodné na ulici Na Pántoch a betónu pod jej prístreškom opäť neznámym vandalom. Prístrešok bol počarbaný už predtým, ale táto akcia s krikľavými farbami ho dorazila. Upozornila som na to Miestny úrad vo Vajnoroch a Dopravný podnik Bratislavy a rada by som sa poďakovala za podporu a namaľovanie prístrešku červenou farbou. Verím, že prístrešok vydrží čistý a zodpovedné orgány chytia ľudí, ktorí robia z Rybníčnej geto.

KTO CHCE ÚPLNÝ ZÁKAZ VJAZDU?

I. Kňazovický, snímka autor

Je tu leto a tropické horúčavy vyhánajú ľudí k vode.

Vajnoráci majú výhodu, že v katastri obce sú Vajnorské jazerá. Odkedy „báger“ existuje, stal sa miestom rekreácie nielen miestnych obyvateľov. Počas horúcich dní je vidieť pri jazerách zaparkované autá s rôznymi poznávacími značkami. Pritom pri oboch vstupoch do záhradkárskoho a rekačného areálu je umiestnená značka zákaz vjazdu a dodatková tabuľa, ktorá informuje prichádzajúcich na koho sa zákaz nevzťahuje. Sú to majitelia záhradiek, domov, rybárí, ktorí majú vydané povolenie vstupu a obyvatelia Vajnor s trvalým pobytom v tejto mestskej časti. Skrátka, autá s poznávacími značkami inými, ako sú brati-

slavské, tu nemajú čo robiť. Taký je stav vecí, to nám oznamuje aj dopravná značka. No podľa Murphyho?! zákonov všetko sa môže pokaziť. Alebo si to pokazíme sami. Pri vstupe na jazerá z Ulice Pri mlyne pri železničnom prejazde sa nejaký neprajník snaží obmedziť vjazd všetkým vozidlám. Robí to tak, že zastrieka fialovým sprejom informácie uvedené pod zákazom. Podľa neho by asi mal byť zakázaný vjazd všetkým vozidlám do areálu bez výnimky. Zamestnanci hospodárskej správy sa pravidelne snažia farbu odstrániť, ale vždy na druhý deň je značka znovu zastriekaná. Z toho sa dá usúdiť, že samozvaným sprejerom je niekto, kto je v areáli denne, aj večer. Čo k tomu dodať? Určite úplný zákaz nie je riešením. Sú však medzi nami ľudia, ktorí vlastné ciele stavajú nad verejný záujem. Žijú medzi nami. A my žijeme s nimi.

FČÉRA MI BYUO MÁUO, NESKÁ JE MI MOC

J. Jano, snímky autor

Nie je krajšej etapy ľudského života, ako bezstarostné detstvo a začiatok dospelovania. Priateľstvá vtedy bývajú najúprimnejšie, pretrvávajúce celý život a na prvé nevinné lásky z tohto obdobia sa do smrti nezabúda.

Text pesničky českej skupiny Xindl X „Včera mi bylo málo, dneska je mi moc, jak se to stalo, nevím ...“ je určite celkom blízko pocitom, ktoré zdieľali bývalí spolužiaci zo ZDŠ Vajnory na stretnutí začiatkom tohtoročných prázdnin. Po päťdesiatich rokoch sa teraz dali znova dokopy tie neposedné deti a krásni mladí ľudia zo starých fotografií. Ibaže im čas trochu pozmenil zovňajšok. Tak trochu, že tým, čo sa desaťročia nevideli, chvíľu trvalo, kým sa spoznali. No potom sa dost' rýchlo ustíli, že v tých telesných schránkach dôchodcov sú stále ony - tie decky zo 60. rokov minulého storočia.

Polovica storočia je v ľudskom živote dlhý čas. Za taký čas sa každý svojím spôsobom zmení; každý niečo získa, niečo stratí. Z takého časového nadhľadu sa už nezdá byť podstatné kto kedy a akým inštitúciám slúžil, ako v tom bol úspešný, či koľko zarábala. Vtedy začína byť človeku jedno, či postavil dom alebo len búdku pre psíka, lebo všetko časom stráca svoj lesk novoty, z ktorej mal kedysi radosť a na čo bol svojho času hrdý. Bytostne sa ho začne dotýkať nezvratná skutočnosť, že čo v raz vzniklo, to časom starne, stáva sa zbytočným a napokon zaniká. Zo všetkého ostanú iba spomienky. Tie, naopak, v období života, keď začne minulosť nadobúdať prevahu nad budúcnosťou, získavajú ten správny lesk a hodnotu poznania i precítenia. No aj ony sa časom zahmlia a zmiznú. Jediné, čo pretrvá a čo môže dať zmysel našej existencii, je odovzdanie nového života; jeho pokračovanie vo vlastnom potomstve. Partia, čo sa po polstoročí znovu stretla, v tom neostala životu nič dlžná. Naopak. Tých tridsaťosem bývalých spolužiakov postúpilo časť zo seba osemdesiatim trom deťom a pomáha vychovávať deväťdesiatpäť svojich vnúčat, dokonca aj tri pravnúčatá. Teda, už dnes má svoje pokračovanie v stoosemdesiatjedem potomkoch!!! Stretnutie priateľov po polstoročí sa nedá nepovažovať za významnú udalosť už len preto, že sa ho dožili. No jeho skutočný význam je v silnom zážitku z kontaktov s osobami, čo si aj po toľkých rokoch ostali blízke, stále si majú čo povedať a cena takéhoto stretnutia je v oživení spomienok na tie krásne časy bezstarostného detstva a vzrušujúceho dospelovania.

Trochu štatistiky:

- v roku 1967 skončilo deviatu triedu ZDŠ vo Vajnoroch päťdesiatdeväť žiakov
- v roku 2017 sa zišlo na stretnutí tridsaťosem
- zomreli šiesti
- v zahraničí trvalo žijú štyria
- vo Vajnoroch zostali dvadsiati siedmi
- manželstvo medzi spolužiakmi je len jedno
- tridsaťosem bývalých spolužiakov, ktorí sa zúčastnili na stretnutí sú:
- rodičia osemdesiatich troch detí
- starí rodičia deväťdesiatim piatim vnúčatám
- prastarí rodičia trom pravnúčatám.

VAJNORSKÉ DOŽINKY 2017

I. Kňazovický, snímky IFK

K augustu patria horúčavy, leto, voda a prázdniny. K augustu patrí aj koniec žatvy. A ku koncu žatvy patrí dožinková slávnosť. Tradícia dožinkových slávností na slovenskej dedine žije.

Ak nie všade, tak vo Vajnoroch určite.

Tohto roku sa konal už 14. ročník dožinkových slávností. To, čo je pre Vajnorákov tradíciou, pre návštevníka „dediny v meste“ je tak trochu exotikou. Už len vidieť krásne devy a mládencov v originálnych krojoch je zážitok. Tu sa kroje dedia z generácie na generáciu. „Vajnorači“ si ich pri slávnostných príležitostiach s hrdosťou obliekajú, aby celému svetu ukázali, koľko krásy v nich je. K dožinkám okrem krojov patrí aj spievod, spevy, tance či dobrá nálada. A, samozrejme, aj dožinkový veniec, ktorý je symbolom poďakovania za hojnú úrodu. Tohtoročný

veniec bol uvitý z 5300 kláskov, uviazaných do 440 kytičiek a vážil vyše 10 kíl. V Parku pod lipami sa tohto roku zišlo vyše 2400 návštevníkov, aby sa zabavili na kultúrnom programe. Mohli vidieť vystúpenie členov Vajnorského okrásťovacieho spolku či skupiny Bukasový masív. V programe bolo aj uvedenie knihy Mozaika Vajnor vo fotografii do života od Antona a Petra Jakubáčovcov. Vyvrcholením večera bolo vystúpenie sympatickej Márie Čírovej. Zábava sa skončila neskoro večer. Dožinky 2017 sú za nami a pred nami je celý rok do dožiniek 2018.

ORGANIZÁTOR

REKLAMNÍ PARTNERI

„DEŇ VAJNOR“ NA HLAVNOM NÁMESTÍ V BRATISLAVE

Eva Bielčíková, snímky Marek Grebečí

Sme veľmi radi, že aj tohto roku nás BKIS oslovilo a dalo nám možnosť prezentovať v rámci Kultúrneho leta BA 2017 na Hl. námestí, kultúru a tradície Vajnor.

Ďakujeme, že sme mohli ponúknuť krásny program, v ktorom vystúpila Vajnorská dychová hudba s kapelníkom P. Pokrivčák, Vajnorské ochotnícke divadlo, ktoré veselými scénkami a piesňami od F. Krištofa Veselého v tento letný podvečer navodilo atmosféru z pôsobenia z jeho čias.

Plné ruky „práce“ mala Podobenka z Vajnora a Kúzelný svet s ľudovými umelkýňami z Vajnora, aby uspokojili náročných záujemcov, veď chutili nielen vajnorské osúchy, ale mnohé výrobky a knihy poputovali aj teraz do zahraničia.

Veľkej pozornosti sa tešila výstava fotografií Marka a Dávida Grebečiovcov s motívom vajnorského ornamentu. Návštevníci radi prijali možnosť osviežiť sa vajnorským vínom z PD Vajnory.

Vďaka Kataríne Pokrivčákovej, poslankyni miestneho zastupiteľstva, človeku blízkeho kultúrnemu a spoločenskému životu vo Vajnoroch, ktorá celým programom sprevádzala, sa ľudia na námestí veľa dozvedeli o Vajnoroch, ich tradíciách a spolkoch.

Všetkých návštevníkov pozvala na Vajnorské dožinky a Hody. Už teraz sa na nich tešíme.

PODMANIVÁ KRÁSA SLOVENSKEJ NEVESTY

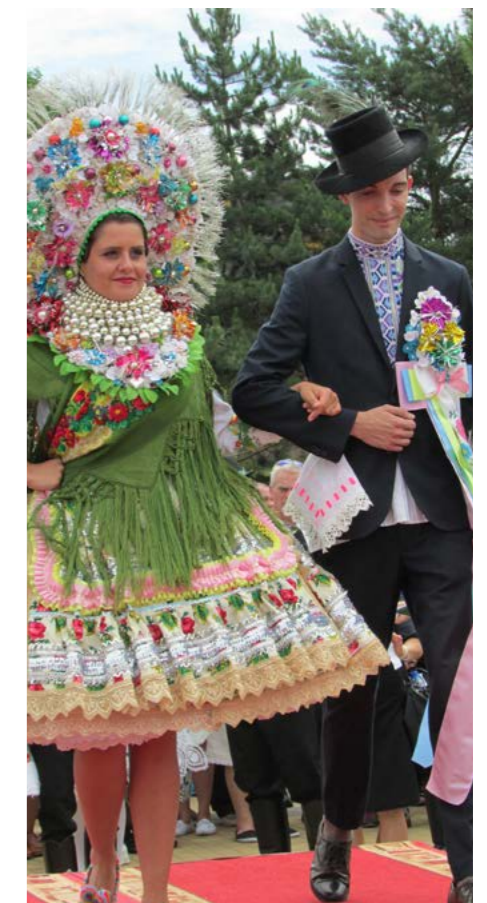
Gabriela Zemanová, OZ Podobenka z Vajnora
Snímky Renáta Hrašková

Folklórne slávnosti pod Poľanou v Detve, ktoré vznikli v roku 1966, patria medzi tri najväčšie folklórne festivaly na Slovensku.

Súčasťou 52. ročníka tohtoročných slávností bola v nedeľu 9. júla prehliadka tradičných svadobných krojov, sprevádzaná ľudovou hudbou s názvom Mladuchy. Mladuchy so svojimi ženichmi, ktoré prišli do Detvy prezentovať svadobný kroj svojich obcí, upúťali pozornosť nielen domácich a návštevníkov festivalu, ale aj médií. Záujem o toto sprievodné podujatie bol v nedeľu napludnie obrovský. Pre mladé páry to bola obeta, ale zdá sa, priniesli ju radi. Zvlášť pre horúce nedeľné slnko, ktoré im na oplátku oživovalo farby a odrážalo sa v ich bohatých drobných perličkách, čipkách, stužičkách a pierkach.

Pri kostole v Detve sa v nedeľu dopoludnia sústredilo nepredstaviteľne veľa krásy. Odetých do tradičných svadobných odevov prišlo do Detvy celkom 64 mladých párov, 42 párov z rôznych lokalít Slovenska, 21 párov Slovákov žijúcich v Maďarsku a 1 pár zo srbskej Vojvodiny. Celá akcia bola scénicky veľmi efektne pripravená. Sprievod sa začal symbolicky pred oltárom vo farskom kostole, ktorý doslova praskal vo švíkoch. Už tam si mladuchy a ich ženísi opakovane vyslúžili obdivný potlesk. Ženísi vchádzali do kostola jednou stranou a nevesty druhou. Pred oltárom sa stretli, ruka v ruku sa uklonili, otočili a odkráčali celým kostolom k východu, kde ich čakal dav „svadobčanov“ a ľudová hudba Detvani. Nevesty sa niesli ako pávice a mládenci si ich podľa toho aj viedli. Pred kostolom sa páry zoradili do sprievodu a špalierom divákov a za zvuku ľudovej hudby aj spevu odišli na námestie, kde na pripravenom móle boli jednotlivé predstavení. Ako páva sa niesla farebná mladucha zo srbskej Vojvodiny, mladuchy zo slovenských obcí v Maďarsku s

protestantskou tradíciou zas kráčali vo veľkej vznešenosti odeté do čiernej elegancie a mladuchy z jednotlivých obcí Slovenska bohatstvo, krásu a originalitu tradičných slovenských svadobných odevov predviedli rozmanitosťou párt a farieb. Všetky svadobné páry boli naozaj krásne. Zo slovenských párov do kostola ako prví vchádzali a pýšili sa krásou vajnorských výšiviek aj dve naše nevesty z Vajnora (Mária Kapustová s partou so ženíchom Andrejom Zemanom a Katarína Števiarová, už ako začepčená nevesta, so ženíchom Dávidom Grebečim). Poďakovaním všetkým vzácnym hosťom, ale i domácim, ktorí do Detvy zavítali, bol určite záverečný scénický program s názvom „Host' do domu, Boh do domu“, ktorého súčasťou boli aj mladuchy. Keď mladuchy vyšli na javisko, nejedno srdce zaplesalo a oko neostalo suché. Záverečné defilé neviest medzi divákmi v hľadisku si, myslím, užili všetci. Nedalo sa iné, iba ovládnuť zimomriavky a tleskať. Skutočne, výborne vymyslené! Nádhera!

SLÁVNOSŤ UVÍTANIA DETÍ DO ŽIVOTA

Soňa Molnárová, snímky A. Jakubáč

Vitaj nám v živote, dieťaťko krásne, a snívaj v perinke svoj nežný sen. Nech hviezda života žiari ti jasne a radosť naplní každý tvoj deň.

Každé narodenie človeka je malý zázrak, každý jedinec zázračným dielom. A každé dieťa, ktoré prichádza na svet, by malo byť prijímané s láskou. Malo by byť s láskou vychovávané, pretože na to, aby vyrástlo v človeka, čo sa vie postaviť životným prekážkam čelom a neuhýbať im, na to všetko okolo seba nevyhnutne potrebuje lásku. Potrebuje poznať úprimný ľudský cit od svojich najbližších, od mamy a otca.

Zbor pre občianske záležitosti pripravil 29. júna 2017 slávnosť uvítania do života pre 13 malých Vajnorákov, ktorých mená sú zapísané do Pamätnej knihy.

Na tvárach rodičov sa zračilo nevýslovne šťastie pri pohľade na svoje dieťaťko, ktoré držali v náručí. Rodičia po slávnostnom príhovore dostali Pamätný list pre dieťaťko a finančný príspevok pri narodení dieťaťa.

Slávnostné podujatie oživilo vystúpenie detí z Podobenky z Vajnor pod vedením pani Gabriely Zemanovej.

Rodičom prajem veľa dobrého zdravia, dostatok elánu, mnoho trpezlivosti a veľa úspechov pri výchove detí.

Meno	Priezvisko	dátum nar.
Milan	Forró	12. januára 2017
Maroš	Kysucký	07. februára 2017
TuanTu		
Henry	Vu Hong	01. februára 2017
Ema	Ambrušová	20. februára 2017
Marína	Horváthová	15. februára 2017
Andrej	Bernaťák	19. januára 2017
Jasmina	Willems	26. marca 2017
Justín	Horvatovič	08. apríla 2017
Matúš	Zeman	13. marca 2017
Ján	Hrnčiar	20. apríla 2017
Michal		
Adam	Korda	06. mája 2017
Bruno	Lancík	05. októbra 2016

NA FOLKLÓRNOM FESTIVALE V TERCHOVEJ SME REPREZENTOVALI VAJNORY

Anna Zemanová, členka správnej rady FS Vajnorský okrásľovaci spolok

Terchová je už takmer 120 rokov známa svojou neopakovateľnou hudobnou tradíciou, zvanou Jánošíkove dni.

Vo štvrtok augusta 2017 o 17.30 h v Kultúrnom dome v Terchovej bola naša folklórna skupina Vajnorský okrásľovaci spolok súčasťou úvodného programu s názvom OZVENY Z KRAJA JÁNOŠÍKA. Program bol venovaný etnomuzikológovi a čestnému občanovi Terchovej Ondrejovi Demovi pri príležitosti jeho deväťdesiatky.

Keď sme dostali pozvanie na toto podujatie, ani chvíľu sme nezaváhali, zároveň sme cítili ohromný rešpekt a zodpovednosť. Reprezentovať autentický folklór v takej spoločnosti, ako Spojené muziky ter-

chovské, Trio z Chotára, Gorol' muzička zo Skalitého a gajdoš Paľo Kužma z Čierneho, ĽH Stana Baláža z Raslavíc, heligonkári a sláčikári pri Akadémii Muzike Terchová, ĽH z Čierneho Balogu, Peter Cabadaj, Ťažká muzika, mužská a ženská spevácka skupina z Terchovej, Ján Ambróz, Helena Zahradníková a OĽuN bola riadna výzva. Réžiu podujatia mal Rudolf Patrňčiak, no taktovku držal aj jubilant doktor O. Demo.

Trénovali sme poctivo a napokon na posledných skúškach nechýbal ani pán Demo.

Mal jasnú predstavu o skladbe piesní, s ktorými sme vystúpili. Naše vystúpenie bolo celkom iné, ako hrajú Terhovci. Naše dve harmoniky sa striedali s čistým spevom chlapov a žien. Piesne o robote na poli, ale aj o našom vajnorskom vínu. Všetko sa pekne stupňovalo až do záverečných tónov nášho programu. Priniesli sme vánk z juhozápadného Slovenska a my sme sa občerstvili sviežimi severskými horskými piesňami.

Radosť a úprimnosť Terhovcov a ich nefalšovaný vzťah k folklóru boli cítiť na každom kroku. Veď vytrvať toľké roky a každé leto organizovať folklórny festival, tak to už je na zápis do knihy rekordov.

Pozvanie na takéto podujatie bolo pre nás veľkou ct'ou. Bol to aj záväzok reprezentovať vajnorskú kultúru a tradície, a to nielen hudbu a spev, ale aj náš kroj a krásne ornamente.

Festival je veľmi populárny a ubytovanie je rezervované už mesiace v predstihu. Adrenalin z vystúpenia prekryl aj trochu spartánske podmienky našich chatiek. Napokon, podstatné bolo niečo iné. Hudba, spev, dobrá partia a nádherné hory.

Vrátili sme sa osviežení a nabití energiou, ale aj pokorou voči umeniu iných folklórnych majstrov a súborov. Nielen naša folklórna skupina, ale aj iné hudobné skupiny môžu fungovať vďaka dlhoročnej práci etnomuzikológa, folkloristu, čestného občana Terchovej, ale najmä nášho Vajnoráka Ondreja Demu.

DON TITUS ZEMAN A VAJNORY

Michal Titus Radošinský, snímky archív

Titus Zeman sa narodil 4. januára 1915 vo Vajnoroch v rodine chudobného maloroľníka Jána Zemana a Agneši, rod. Grebečiovej. Agneša bola dcérou kostolníka Lukáča Grebečiho. Ján vstupom do rodinného zväzku s Lukáčom Grebečim začal pomáhať svojmu svokrovi v službe kostolníka.

Titus ako 6-ročný začal chodiť do ľudovej školy aj miništrovať v kostole. V tom čase bol vo Vajnoroch farárom Michal Buzalka. Okrem toho, že sa ako malý chlapec rád hrával so svojimi vrstovníkmi, pomáhal mame pri opatrovaní svojich mladších súrodencov, pomáhal aj otcovi pri „mužských“ prácach a pásol husi, býval často chorý. V desiatich rokoch chcel ísť na púť do Šaštína, ale po zdravotnej stránke bol už natoľko zoslabnutý, že opäť nemohol ísť. Poprosil tetu, aby sa za neho v Šaštíne pri soche Sedembolestnej Panne Márii aspoň pomodlila.

Chcem byť kňazom

V deň návratu pútnikov poprosil otca, aby ho vyniesol na ulicu, že ich chce vidieť. Ani nevyčkal na ich príchod do dediny a požiadala otca, aby ho už zanesol domov. Asi po dvoch týždňoch Titus povedal mame, že sa chce stať kňazom. Mama s otcom ho odhovárali a vysvetľovali mu, že sú chudobní a nemajú peniaze na školu, ktorú si vysníval. Mysleli si, že keď sa chce učiť, nech chodí do školy v Bratislave a pritom dúfali, že upustí od myšlienky študovať v Šaštíne u saleziánov. Otec Ján vybavil, aby ho prijali do Československej štátnej reálky v Bratislave na Zochovej ulici a ďalší rok do štátneho reálneho gymnázia v Bratislave na Grösslingovej ulici, kde bol oslobodený od platenia školného. Titus sa však nevenoval učeniu a stále trval na tom, že chce ísť študovať k saleziánom. Rodičia prijali Božiu vôľu a na jar roku 1927 išiel Titus na pohovor do Šaštína. Napriek tomu, že ho don Bokor na požiadanie rodičov odhovárал a zastrašoval, Titus sa nedal odradiť. Nakoniec don Bokor kapituloval slovami: „S tým chlapcom sa nedá rozprávať. Ten sa nedá odhovoriť. Ten chlapec je povolovaný! Je to Božia vôľa, proti ktorej nemá zmysel bojovať!“ a odkázal rodičom, aby predali nejakú roľu, že budú mať na Titusovo štúdium. Rodičia tak aj urobili, ale aj tak si museli na jeho štúdium požičať peniaze, ktoré splatili až po jeho primáciách, napriek tomu, že niektorí Vajnoráci podporovali Titusa finančne nezištne. Titusovi už nič nestálo v ceste, aby odišiel

do Šaštína. Postupne študoval v Šaštíne, Hronskom Svätom Beňadiku, vo Fryštáku (skúšky robil v Kláštore pod Znievom), asistenciu si vykonal v Hronskom Svätom Beňadiku a Moravskej Ostrave. Potom odišiel do Ríma na štúdium teológie, ktoré dokončil v Chieri pri Turíne, kde bol 23. júna 1940 vysvätený za kňaza. Po vysviacke sa vrátil na Slovensko a ubytoval sa v saleziánskom ústave na Miletičovej ulici v Bratislave.

Prvá omša

Deň 4. august 1940 sa stal pre Vajnory významným dňom. V ten deň mal vo Vajnoroch ich prvý rodák Titus Zeman svoju prímichnú svätú omšu, na ktorej sa okrem zástupcov saleziánov zúčastnili viacerí zástupcovia úradov, napr. poslanec Vojtech Horák, Pavol Čarnogurský, aj Cirkvi, na čele s biskupom Mons. Michalom Buzalkom. O tejto významnej udalosti je aj obsiahly zápis v kronike Vajnor. V roku 1941 išiel don Titus ako novokňaz s Vajnorákmi na púť do Mariánky. V Bratislave dokončil štvrtý ročník bohoslovcstva a súčasne študoval prírodopis a chémiu na Prírodovedeckej fakulte Slovenskej Univerzity v Bratislave. Od roku 1943 začal vyučovať v Rímskokatolíckom biskupskom slovenskom gymnázii v Trnave ako stredoškolský profesor. Mama Agneša si myslela, že po dokončení štúdií teológie a umiestnení v Bratislave bude mať Titusa častejšie doma. Don Titus však bol zaneprázdnený svojím povoláním a domov chodil málo. Mama mu pri návštevách vždy vyčítala, že si myslela, že po dokončení štúdií teológie a umiestnení v Bratislave bude ho mať doma častejšie. V jeden rok ho otec požiadala o pomoc. Nebolo dostať kúpiť skalicu na postrek viniča. Titus sa podujal, že mu ju ako chemik vyrobí. V humne do kotla nalial kyselinu, rozstrihal starý medený kotlík a meď nahádzal do kyseliny, ktorá hneď začala prskat'. Mama Agneša si sadla na drevo a bola stále pri Titusovi a nedbala, že jej prskajúca kyselina prepaľuje zásteru. Bola šťastná, že môže byť pri svojom milovanom synovi. Ráno 12. mája 1948 sa začala mama Ag-

neša cítiť zle a povedala dcéram, že by chcela predtým, ako zomrie, vidieť Titusa. Zatelefonovali mu do Trnavy, aby hneď prišiel domov. Don Titus išiel hneď na vlak, vystúpil v Rači. Celou cestou z Rače až do Vajnor utekal. Vybehol hore schodmi do domu, prebehol cez kuchyňu a keď bol medzi dverami zakričal: „Mamička, čo je!“ Mama Agneša pootočila hlavu k dverám, natiahla ruky k synovi a zvolala: „Synáčku!“ Ruky jej klesli a vydýchla naposledy. Don Titus sa zachoval ako kňaz a dal svojej mame posledné pomazanie. Po štyroch dňoch don Titus odslúžil pohrebný obrad svojej mame. Večer 30. augusta 1950 prišiel do Vajnor do rodičovského domu a videl ako jeho sestra Alojzia pripravuje na večeru fašírky. Poprosil ju, aby mu okrem večere dala niečo na cestu „do Šenkvic“. Neprezradil jej, že na druhý deň odchádza ilegálne za hranice s prvou skupinou mladých chlapcov, aby mohli pokračovať v štúdiu teológie. Pri lúčení ju požiadala o uschovanie obálky s dokladmi. Na rozlúčku jej dal svoju fotografiu. V Bratislave bola 20. februára 1952 veľká zima so závejmi snehu, fúkal studený vietor a v Justičnom paláci pripravovali súdny proces s donom Titusom. Pred Justičným palácom sa zišlo veľmi veľa Vajnorákov. Do súdnej siene sa však všetci nedostali. Po prednesení obžaloby, v ktorej prokurátor navrhol donovi Titusovi trest smrti, verej-

nosť vykážali zo súdnej siene. Do súdnej siene opäť vpustili verejnosť až 22. februára, aby si vypočuli, že rodák z Vajnor, don Titus Zeman bol odsúdený na 25 rokov väzenia. Po vynesení rozsudku sa don Titus, ako stál, obrátil k rodákovi medzi divákmi, zopál ruky a ako vďaka za psychickú podporu, prejavenu svojou prítomnosťou, sa im poklonil.

Smrť otca

V polovici septembra 1959 ochorel jeho otec Ján Zeman na chrípku. Ráno 5. októbra 1959 išiel ako kostolník zvoniť pred malou svätou omšou. Na faru však už neprišiel. Keď vnuk Pavol vošiel do zvonice kostola, uvidel dedka kľáčať pri stene, hlavu mal opretú o stenu a ruky voľne spustené vedľa tela. Hneď pochopil, čo sa stalo. Brat Štefan Zeman hneď napísal dva listy. Jeden list napísal Titusovi do väzenia, v ktorom mu oznámil otcovu smrť a opísal, ako zomrel. Druhý list napísal vedeniu väznice v Leopoldove v mene celej rodiny Zemanovcov. Prosil ich, aby umožnili prísť Titusovi na otcov pohreb 9. októbra. Vedenie mu to neumožnilo a Štefanov list mu odovzdali až v novembri po jeho prevezení z Leopoldova do Valdíc, lebo sa vraj báli, že sa pokúsi počas prevozu o útek. Po zmierení sa s otcovou smrťou poslal súrodencom list, v ktorom napísal: „Keď som začal čítať vašu správu o otcovej smrti, bolo mi to veľmi ľúto, že som nebol na pohrebe. Ale keď som sa dočítal, že otec zavolať k Pánovi jeho roztratené deti a on si ich vtedy povolal, potom som sa s tým uzmiel. Koľko kňazov by si prialo, aby zomrelo vo svojej službe Pánovi, ako otec zomreli vo svojej službe! Vyše 40 rokov volali ľudí k Pánovi, tak ako v ten deň, keď si ich povolal.“ Vajnoráci na pamiatku svojho dlhoročného kostolníka osadili do veže kostola pamätnú tabuľu, ktorú mu venovali.

Sloboda

Po takmer trinástich rokoch väzenia, 10. marca 1964, podmienčne prepustili s podlomeným zdravím dona Titusa na slobodu na skúšobnú lehotu 7 rokov. Býval u svojho brata Štefana na Ulici Pri Mlyne a krátko aj u svojej sestry Terézie na Ulici Čierny chodník. Štátna bezpečnosť ho s pomocou nasadených agentov sledovala do konca života a aj on sám musel o sebe podávať hlásenia. Okresný súd v Jičine ho sledoval cez hlásenia od polície, zamestnávateľa a národného výboru. Zamestnal sa ako robotník v sklade textilu, v ktorom bol neskôr preradený za skladníka. Túto prácu robil až do svojej smrti. Časom sa don Titus začal venovať deťom. Chodil s nimi na púte do Šaštína a Marián-

ky. V roku 1967 dostal povolenie slúžiť tichú svätú omšu vo Vajnoroch v kostole pri bočnom oltári v civilných šatách bez prítomnosti veriacich. Rodáci tu rýchlo vybadali a začali sa zúčastňovať na jeho tichých omšiach bez náznaku pohybu. Po pár mesiacoch dostal súhlas spovedať a začiatkom roku 1968 dostal súhlas vykonávať kňazskú službu verejne popri zamestnaní. Pri nej sa postupne uzdravoval. Po príchode armád sudenských štátov do Československa 21. augusta 1968 sa jeho zdravotný stav rapídne zhoršil a v druhej polovici septembra dostal infarkt počas bohoslužby. Namiesto toho, aby ho hospitalizovali, urobil na ňom ošetrojúci lekár pokus – prechodiť infarkt. Dňa 17. decembra 1968, keď už bol na konci so silami a v podstate zomieral, doručili mu z Okresného súdu v Jičine uznesenie, že bol amnestovaný. Večer 7. januára 1969 pocítil don Titus srdcovú nevoľnosť. Ráno 8. januára ho odviezli do tzv. evanjelickej nemocnice v Bratislave. Poobeide k nemu zavolať pátra Vojtecha Rajnera, ktorému dokonca naručil s roztriahnutými rukami ako Kristus na kríži. V sobotu 11. januára odbavil pohrebné obrady biskup Mons. Ambróz Lazík za prítomnosti mnohých saleziánov a ich odchovcov, diecéznych kňazov, Vajnorákov, veriacich, známych a spoluväzňov, napr. Alexandra Macha, biskupa Mons. Jána Chrizostoma Korca. Bola treskúca zima, ale napriek tomu za veľkej účasti smútiacich bol pohreb neobyčajne dojímavý. Nad rakvou sa lúčili viacerí rečníci, ktorí označili dona Titusa za mučeníka. Súrodenci pochovali bratovo telo podľa jeho želania, medzi hroby rodičov a jeho ujca s ujdinou. O tom, aký význam prísudzoval vtedajší politický systém v našej republike činnosti dona Titusa, svedčí správa o pohrebe, ktorú minister vnútra Slovenskej republiky poslal I. tajomníkovi Komunistickej strany Sloven-

skej republiky Gustávovi Husákovi, v ktorej je pohreb dona Titusa podrobne opísaný.

Pamiatka na dona Titusa

Od roku 2004 sa začali ctitelia dona Titusa stretávať vo Vajnoroch a oživovali spomienku na neho. Postupne si začali uvedomovať, že don Titus je hodný pozdvihnúť na oltár a v tomto duchu o to požiadali aj kongregáciu saleziánov – slovenskú provinciu. Začiatkom roku 2010 sa začala diecézna časť jeho beatifikačného procesu, koncom roku 2012 sa skončila a začala sa rímska fáza. Svätý otec František 27. februára 2017 svojím podpisom dekrétu o mučeníctve dona Titusa skončil rímsku fázu procesu a umožnil povýšiť dona Titusa na slávnosti blahorečenia na blahoslaveného. Slávnosť blahorečenia sa začne 29. septembra 2017 o 20.00 h v Katedrále sv. Martina modlitbovou vigíliou, hlavná časť slávnosti bude 30. septembra 2017 o 10.30 h pri Kostole Svätej rodiny v Petržalke pontifikálnou sv. omšou blahorečenia a pokračovať bude v HAND Arene o 16.00 h mládežníckym ceremonálom. V nedeľu 1. októbra o 10.30 h bude vo Vajnoroch na Nám. Titusa Zemana d'akovná sv. omša za blahorečenie dona Titusa, na ktorú všetkých čo najsrdečnejšie pozývame. Po svätej omši bude prezentácia zmenšeného modelu sochy dona Titusa, ktorej osadenie na Nám. Titusa Zemana v mierne nadživotnej veľkosti pripravuje občianske združenie Don Titus v roku 2018. Ak by chcel niekto pomôcť pri jej realizácii, môže sa skontaktovať so splnomocnencom občianskeho združenia Don Titus. Podrobnejšie je opísaný život ctihodného Titusa Zemana v knihe „Quo vadis, Titus?“, autor Michal Titus Radošinský, vydalo Vydavateľstvo Michala Vaška. Knihu možno zakúpiť aj u Veroniky Kukučkovej.

VÁŽENÍ RODIČIA A PRIATELIA ŠKOLY

Tibor Král
riaditeľ školy

Dovoľte mi, aby som stručne zhodnotil uplynulý školský rok 2016/2017. S odstupom času, pretože už dva týždne prebiehajú školské prázdniny a učiteľia sú na dovolenkách, môžem s čistou hlavou zhodnotiť, čo sa podarilo vo výchovno-vzdelávacom procese a v čom sú naše rezervy.

V prvom rade sa chcem poďakovať všetkým rodičom a priateľom školy, ktorí nám počas celého roka pomáhali, držali nám palce a pozitívne sa zapájali do činnosti školy. Mnohí nás podporovali finančne, morálne alebo osobnou účasťou na akciách školy. Som rád, že takýchto rodičov je väčšina a vedia, že škola je jeden z najdôležitejších článkov pri výchove ich detí, a že hlavným faktorom sú práve oni, rodičia.

Mojím cieľom, ktorý sa začal v minulom školskom roku, bolo okrem iného integrovať nových kolegov, najmä pedagogických zamestnancov, do kolektívu školy. Viem, že vybudovať dobrý kolektív nie je jednoduché a bude nevyhnutné veľké úsilie, aby sa mi to podarilo. Treba skonštatovať, že do školy prišli šikovní, vzdelaní pedagogickí zamestnanci z celého Slovenska. Do vedenia školy prišla nová zástupkyňa pre prvý stupeň, vedúca školského klubu detí. Každý z nich prišiel s inými skúsenosťami a najmä s rôznou dĺžkou praxe. Väčšina z nich sa adaptovala veľmi rýchlo a ohlas rodičov bol pozitívny. Hodnotenie ich práce, ktoré sa robí vždy na konci školského roka, bolo veľmi dobré. Celý kolektív sa skladá z vysokoškolsky vzdelaných pedagogických zamestnancov, ale povolanie učiteľ potre-

buje ešte niečo navyše, a to lásku k deťom, vzájomnú pomoc medzi kolegami pri riešení problémov, korektnosť a určite aj obetavosť. Ak sa učiteľ v súčasnosti nevedeláva, nevenuje sa novým trendom vo vzdelávaní, novým formám a metódam, ale podľahne iba kritike a pesimistickým prognózam, nebude v budúcnosti dobrým učiteľom. Úloha vytvoriť kolektív, ktorý bude smerovať jedným smerom a ťahať za jeden koniec, ostáva pre mňa aj naďalej.

Vajnory je extrémne rýchlo rozvíjajúca sa mestská časť Bratislavy. Príchodom nových mladých rodín stúpol počet obyvateľov a rýchlo rastie aj počet detí v predškolskom veku a školopovinných detí. Za môjho pôsobenia na základnej škole od 1.1.2016 stúpol počet žiakov o 100 detí. Je to pre nás všetkých, čo pracujeme na škole, zložitá situácia, aby sme dokázali v rovnakých priestoroch udržať rovnakú kvalitu poskytovania vzdelávania. Mnohí rodičia to chápu ako prechodný stav a dôverujú nám, vedeniu školy, že rozhodnutia, ktoré prijímame, robíme pre deti. Už budúci školský rok môže byť pre rodičov vajnorských detí výnimočný, ak sa podarí uskutočniť prístavbu školy a rozšírenie počtu učební. Určite je to výsledok dobrej spolupráce zriaďovateľa s vedením školy. Aj týmto by som chcel poďakovať starostovi Vajnora Jánovi Mrvovi a vicestarostke Soni Molnárovej, že našu školu podporujú a pomáhajú jej riešiť všetky problémy. Výsledkom dobrej spolupráce je aj snaha zlepšiť stravovanie vajnorských detí. Už dnes sa začali rekonštrukčné práce (výmena podlahy v celej kuchyni), ktoré sa skončia dodávkou a inštaláciou nových kuchynských strojov (nový konvektomat, nová plynová panvica) 21. 8. 2017. Dúfam,

že kvalita obedov sa zlepší a kritika na stravovanie bude minulosťou. Stravovanie v minulom školskom roku nás trápilo, ale kto pozná podmienky, v ktorých pracujú naše kuchárky, a priestorové možnosti našej jedálne, nás určite pochopí, že sme robili všetko, čo bolo v našich silách. Poďakovanie patrí aj členom Rady školy a členom Rady rodičov, ktorí sa aktívne zúčastňovali na riadení školy a riešení akýchkoľvek problémov.

Na konci školského roka som oslovil rodičov cez triednych učiteľov dotazníkom, ktorým som chcel zistiť v rámci autoevaluácie (spôsob merania kvality školy), v čom sú naše nedostatky a v čom má škola dobré smerovanie. Ďakujem všetkým rodičom, ktorí sa vyjadrili a dali mi veľa podnetov, v čom by sme sa mali zlepšiť. Ďakujem za všetky poďakovania a uznania pre mňa a mojich kolegov za ich prácu. Všetky negatívne poznatky (bolo ich výrazne menej) prehodnotím a na tie, ktoré objektívne poukázali na naše rezervy, zareagujem príslušnými opatreniami.

Budúci školský rok bude oveľa náročnejší na organizáciu práce, pretože otvárame tri prvé ročníky, spájame dva piate ročníky do jednej šiestej triedy a spájame dva siedme ročníky do jednej ôsmej triedy, otvárame siedme oddelenie školského klubu detí, obsadíme všetky miestnosti v škole okrem odborných učební (učebňa informatiky, dve jazykové učebne, chemické laboratórium). Aj keď na konci školského roka podali výpovede niektorí pedagogickí zamestnanci a špeciálna pedagogička, verím, že všetky úlohy, ktoré stoja pred nami, zvládneme. Želám všetkým pekný zvyšok dovoleniek, deťom dlhé prázdniny.

HURÁ NA PRÁZDNINY!

J. Cigániková
snímky IFK

Deň 28. júna – slniečko svieti, teploty nám nenápadne nazačujú, že je čas rozlúčiť sa na dva mesiace so školou, je čas kúpať sa a užívať si letné prázdniny. O dva dni je tu predsa vysvedčenie. A potom? Hurá na prázdniny!

Nie, nie je to len pokrik, ktorý sa ozýva na konci školského roka z každej triedy. Hurá na prázdniny je aj názov akcie organizovanej Základnou školou Kataríny Brúderovej, ktorá sa každoročne koná na konci júna.

Ani tento rok to nie je inak. Súťaž, hry, tanec – to všetko čaká na žiakov tejto školy. Vo vzduchu je cítiť dobrú náladu a pomaranče, z tried sa ozýva smiech. Táto akcia v sebe nesie niečo výnimočné. Má farbu. Tento rok je ňou oranžová. Každý z nás bez rozdielu veku oblieka na seba túto farbu leta. Na konci sa budú kusy oblečenia spočítavať a vyhrá najoranžovejšia trieda. A čo je cenou pre víťaza? No, predsa, oranžová torta. No, nie je to len o farbe, ide aj o silu kolektívu, o spojenie všetkých malých i veľkých železok v jednej triede.

Riaditeľ školy Tibor Král si vyskúšal aj prácu bufetára.

Súťaže sú v plnom prúde, každý sa snaží pre svoju triedu uchmatnúť prvú cenu v obalovaní toaletným papierom, prenášaním vody v lyžičke, v skákaní na švihadle, prenášaním lopty na paliciach, v prekážkovej dráhe, ... Nie každý môže vyhrať. Zabaviť sa však musia všetci. Z ihriska sa ozýva hudba, prví odvážlivci už tancujú. Stoličkoví tanečníci to tento rok poriadne rozbali. Súťažia do posledných síl, chcú byť najlepší. Riaditeľ T. Král sa svojim vtipným komentovaním tejto „tvrdej“ súťaže snaží uláhčiť prvým vypadnutým ich odchod. Tancuje sa v ryt-

me Latinskej Ameriky. Žiaci sa snažia a ukazujú veľké odhodlanie vyhrať túto tančovačku. Súťaže však vždy trvajú až dovtedy, kým sa nenájde ten najlepší a najrýchlejší. Nasleduje ešte vyhodnotenie „oranžovej súťaže“, ktorú tento rok vyhráva na prvom stupni trieda 3.B s triednou učiteľkou M. Nemcovou. Na druhom stupni sa z torty tešia žiaci 5. A triedy pod vedením učiteľky J. Bobokovej. Aká farba bude vládnuť v roku 2018? Na odpoveď si budeme musieť ešte chvíľku počkať.

PRVÉ VYSVEDČENIE

I. Kňazovický, snímky IFK

Pred necelým rokom prišli prvý raz do školy plní očakávania, aké to bude. V posledný školský, dňa 30. júna, si z rúk riaditeľa Základnej školy Kataríny Brúderovej Tibora Kráľa preberali prvé vysvedčenia. Aké budú, s napätím čakajú všetci školáčikovia a ich rodičia. Najväčšiu radosť zo známok mali, samozrejme, prváčikovia, ktorí svoju vďaku a obdiv k triednym učiteľkám prejavili aj objatím či drobnými darčekom. Niekoľko výsledok potešilo, iný sa bude musieť v ďalšom školskom roku poušilovať. Nič však nie je stratené. Po prázdninách v novom školskom roku sa pustíme s novou vervou zas do práce a v júni 2018 sa na vysvedče-

ni určite zaskvejú lepšie známky. No, teraz dovidenia škola, hurá na prázdniny!

Pri stoličkovej súťaži išlo o rýchlosť aj zábavu.

Dnešný deň je zábava.

Vyrábali sme aj „múmie“.

Kto chcel cukrovú vatu musel si ju „odšľapať“.

SPOMIENKY NA ČÍNU

Matej Masár, snímky autor

Toto leto som sa, ako dobrovoľník, vybral do Číny. Organizácia AIESEC je vytvorená pre mladých ľudí a organizuje rôzne projekty po celom svete.

Pritom sa zameriava na body Organizácie Spojených národov, ja som sa zapojil do problematiky vzdelávania. Do tohto projektu sme boli zapojení deväť z rôznych krajín sveta. Reprezentovali sa Nemecko, Poľsko, Taliansko, Francúzsko, Malajzia, Thajsko, Arménsko a Slovensko. V Číne, v krajine známej najmä pestovaním ryže, sme strávili spolu vyše jedného mesiaca.

Čína je približne taká veľká ako Európa. Ohľadom počtu obyvateľov je už však rozdiel oveľa väčší, kde Číňanov je niekoľkonásobne viac ako Európanov. Prvú cestu do Číny absolvoval slávny kupec Marko Polo. Vtedy mu to trvalo roky. Dnes sa dá dostať z Európy do Šanghaja, ktorý leží na východnom brehu Číny, za pol dňa.

Šanghaj je jedno z najväčších miest na svete. Podľa mnohých zoznamov dokonca najväčšie a najľudnatejšie. Pre Číňanov je každé obyčajné mesto v Európe malinké. To, čo je u nás metropola, je u nich veľkosťou len priemer. Mrakodrapy sú samozrejmosťou. Najvyššia a najznámejšia v Šanghaji je trojica: Šanghaj Tower (Veža Šanghaja), Shanghai World

Financial Center (Svetové finančné centrum Šanghaj) a Jin Mao Tower. Jednou z obľúbených atrakcií je aj Šanghaj Oriental Pearl Tower, jedna z najvyšších veží na svete. Tam sa to turistami len tak hemží. No a pohľad z nej nevychádza práve najlacnejšie. Čakací čas tiež závaží. No, za ten pohľad to napokon stojí. Čína je krajina, kde vynasli papier a Číňania, ako prví, začali používať papierové bankovky. Dnes to už však funguje inak. Bez prístupu na internet sa ani nepohnete. Všetko sa platí špeciálnymi aplikáciami v mobile. No a turisti majú smolu, bez čínskeho bankového účtu si v niektorých situáciách neporadíte. Napríklad, pri požičaní bicykla alebo v

reštaurácii vám kreditná karta neprejde, no horšie je, že niektoré taxislužby si papierové bankovky nezoberú. Priemerný Číňan nie je veľmi zdatný v angličtine. Z vlastnej skúsenosti, aj študenti univerzity zameraní na angličtinu majú veľké problémy. Od niektorých priateľov som sa dočul, že aj keď niektorí Číňania rozumejú, najavo to nedajú. O to prekvapujúcejšie a šťastnejšie sme sa cítili, keď sa nám niekto prihovoril. Napokon, čínština je totálne odlišná od európskych jazykov. Čínskych dialektov je neúrekom, čo ešte sťažuje situáciu. Medzi najpoužívanejšie patria kantónčina a mandarínčina. Písmo je však všade rovnaké. Aj keď písanie čínskych znakov by som skôr nazval maľbou. Presný termín je kaligrafia. Kaligrafia je zážitok. Snažil som sa vypísať jednu poštovú obálku, pre neskúseného smrteľníka je to poriadne unavujúca práca. Trvalo mi to okolo sedem nekončiacich minút.

Naša prvá akcia bola v spolupráci s organizáciou Education First (V prvom rade vzdelanie), ktorá vyučuje cudzie jazyky. V ich priestoroch sme sa stretli s deťmi, ktoré tam chodia na kurzy angličtiny. Kvalitu vyučovania bolo cítiť, každý mne pridelený študent sa vedel pripojiť do diskusie. Najprv sme sa zoznámili a všetci mi porozprávali o svojich obľúbených aktivitách. Vajnorský kroj, ako aj vyzdobené veľkonočné kraslice zožali obrovský úspech. Vo svojej prezentácii som použil aj snímky z Vajnorského ľudového domu. A keď už boli všetci oboznámení so slovenskou

kultúrou, bol čas vymedziť rozdiely s tou čínskou. Najviac bili do očí rozdiely ohľadom jedla a sviatkov.

Bohužiaľ, čínski študenti to majú ťažké. Študovať treba tvrdo a voľného času majú málo. Typickí čínski rodičia sú striktní a chcú vidieť svoje dieťa medzi tými najlepšími. Konkurencia je obrovská a univerzít málo. Každý neúspech sa ráta. Začína sa to v mladom veku a potom to dopadne tak, že čínski študenti sa vôbec nevedia zabávať. Vlastne ani nevedia ako, keď len celý život čuša zavalení učebnicami.

Zastavili sme sa aj v jednom domove dôchodcov v Šanghaji. Niektorí penzisti sa len prišli pozrieť na naše vystúpenie, ale tí výrečnejší sa podelili o zážitky zo života. Porozprávali nám o svojich životoch, ovplyvnených vojnou s Japonskom. Tlmočníci nám pomohli pochopiť, ako žijú na sklonku života. Jeden „mohykán“ si dokonca sťahuje se-

riály z internetu a cez internet si každý deň píše s rodinou. Má už 95 rokov a je veľmi spokojný. Musím povedať, že títo dôchodcovia žijú vo veľmi dobrých podmienkach, ale, bohužiaľ, ich rodiny ich nenavštevujú často. Penzistom dobre padne vidieť nové tváre a vyzprávať sa. Aj preto dúfam, že takéto akcie budú na dennom poriadku nielen v Šanghaji a Číne, ale aj v Európe a u nás doma, na Slovensku. Zabúdanie na staršie generácie je celosvetový problém.

Ostrov Hainan sa nachádza na juhu Číny. Je najmenším regiónom a patrí medzi tie menej rozvinuté. V strede ostrova v meste Baisha sme boli učiteľmi angličtiny na miestnej škole. Angličtina tam bola na veľmi chabej úrovni. Deti sa však snažili, aby s nami mohli komunikovať. Dva týždne letného kempu sme si riadne užili. Vyučovanie sme si spestrili spievaním známych piesní z Ázie aj z našich končín. Počasie bolo nevys-

pytateľné, šialené horúčavy sa striedali s dažďami a dokonca aj tajfúnmi. To náš nezastavilo a na školskom ihrisku sme hrali basketbal aj najobľúbenejší čínsky šport - bedminton. Na konci tábora už každý študent vedel povedať niekoľko viet o sebe v angličtine. No, všetko sa raz skončí, a tak sme sa museli rozlúčiť s našimi študentmi a onedlho sme sa aj my vybrali rôznymi cestami.

Vďaka mojim prezentáciám a že som sa ukázal v kroji, si ľudia z Číny, hádam, vždy spomenú, že v strede Európy existuje jedna malá krajinka, zvaná Slovensko a aj Vajnory so svojimi tradíciami. Chcel by som sa poďakovať pani Gabrielle Zemanovej za požičanie vajnorského kroja a propagačných materiálov. Ďakujem aj svojmu dedkovi Jaroslavovi Feketemu, ktorý mi pomáhal so zháňaním kroja a vďaka nemu, jeho príbehom z mladosti a suvenírom z Vajnora a Slovenska moje prezentácie všetkých zaujali.

INŠPIRUJÚ MA DETI A ICH NÁPADY

Igor Roy, snímka IFK

S úsmevom a radosťou spomínam na pani vychovávateľku Drahušu Muchovú, ktorá sa vo Vajnoroch najskôr v materskej škole a neskôr v školskej družine venovala mnohým Vajnorákom. Začína sa nový školský rok, a tak som sa za usmievavou a vždy dobre naladenou pani vychovávateľkou zastavil na kus reči, ktorú neodmietla.

? Nie ste rodená Vajnoráčka, ale predsa vás vo Vajnoroch väčšina pozná. Aká cesta vás s manželom priviedla do Vajnor?

Bytová. S manželom a synom sme sa presťahovali z nášho rodiska z Nitry.

? Ja vás poznám od svojho detstva. Boli ste mojou tetou učiteľkou v materskej škole na Šaldovej, ktorá je dnes už minulosťou. Po jej zrušení ste sa stali vychovávateľkou v školskej družine v Základnej škole Kataríny Brúderovej. Chceli ste sa vždy venovať tejto práci?

Otázka môjho výberu povolania sa vykryštalizovala v 6. ročníku základnej školy. Po skončení Pedagogickej školy som pôsobila najskôr v mojom rodisku ako učiteľka v materskej škole.

Po materskej dovolenke som pokračovala v pedagogickej činnosti, ale už v spomínanej Materskej škole na Šaldovej ul. Spomínam si na tie roky, ako bolo občas ťažko bez pomoci rodičov. Časom som si však našla aj tu, vo Vajnoroch, dobrých priateľov z okruhu kolegyň, susedov a spoluobčanov.

Z organizačných dôvodov som začala pracovať ako vychovávateľka v ŠKD v miestnej Základnej škole Kataríny Brúderovej.

? Hovorí sa, že byť učiteľkou nie je práca, ale poslanie, čo vás na tejto práci najviac teší, naplňa?

Súhlasím, s tým sa úplne stotožňujem, že je to poslanie, ktoré ma dodnes naplňa. Cítim sa spokojná aj vďaka svojej chápacej rodine, ktorá mi bola vždy oporou. Na mojej práci ma teší najmä to, že nie je jednotvárna.

? Dnes už vychovávate deti našich detí...

... je to tak. Kolobeh života pokračuje a ja stretávam vtedajšie malé deti ako dospelých a mnohých už v úlohe rodičov.

? Zmenilo sa niečo medzi našou generáciou a súčasnou generáciou z vášho pohľadu?

Veľa sa zmenilo a aj sa bude meniť. Je to tak správne. Život je predsa o zmenách. Aj keď, nie všetko je vždy ideálne, ale to by nebolo ani dobré. Život by bol veľmi jednoduchý a nudný.

? V dnešnom čase počítačov, virtuálnych hier... je ťažšie zaujať deti voľnočasovou aktivitou?

Ani by som nepovedala. Práve, naopak. Keď si človek pripraví pre deti pútavú aktivitu, alebo pracovnú činnosť, ktorá zaujme, samotné deti si ju potom vyžadujú, a tak sa spoločne na tú či onú činnosť tešíme.

? Určite ste vo svojej praxi zažili situácie, na ktoré radi spomínate... Vynorí sa vám dajaká veselá príhoda, na ktorú si spomeniete, a vyčarí vám úsmev na tvári, alebo príjemný pocit?

Bolo ich veľa. Doteraz sa mi však vynára úsmevná veta dieťaťa, ktoré sa pýtalo na toaletu vetou: „Pani učiteľka, môžem ísť na BC?“

Čo sa týka príjemných pocitov, tie mám vždy vtedy, keď ma oslovia bývalí žiaci a pospomínajú na detské časy.

? Mnoho vašich žiakov je už dospelých. Vnímate ich život aj v súčasnosti? Poviete si občas hrdo: „Toto bol môj žiak, na toho som pyšná?“ Alebo možno opačne, zamrazí vás životná cesta - osud niektorého?

Každý je strojom svojho osudu, a preto som nesmierne hrdá na tých, ktorí úspešne skončili svoje vzdelanie a môžu prezentovať nielen svoje rodisko, ale aj krajinu. Žiaľ, je mi ľúto, keď sa dozviem, že niekto si svoj životný osud zariadil trochu inak.

? Je začiatok školského roku. Do škôl prichádzajú nové deti. Máte nejakú univerzálnu radu pre mamičky, ktorých deti sa nevedia tak rýchlo adaptovať v novom kolektíve, zvyknúť si na iný režim, na ktorý boli dosiaľ zvyknuté, a možno s plačom a nevoľou chodia každé ráno do školy?

Začiatok školského roku je dodnes dňom nového očakávania, spoznávania. Súčasné deti prichádzajú do školy už s väčším rozhladom. Určite sú aj smelšie, ako kedysi, aj vzhľadom na to, že navštevovali materskú školu. Ako uľahčiť deťom vstup do prvého ročníka? Deti by mali mať od začiatku nastavený pravidelný režim dňa, úzko spolupracovať s pedagógmi, s ktorými je dieťa v dennom kontakte.

? Určite sa počas vašej praxe našli aj deti, ktoré sú horšie zvládnuteľné. Ako sa vám darí poradiť si s ich temperamentom?

Temperamentné deti si vyžadujú osobitný spôsob prístupu a usmernenia v spolupráci s rodičmi a niekedy aj špeciálnym pedagógom.

? Ako pedagóg v ŠKD sa musíte stále vzdelávať i vy, spoznávať nové trendy, kreatívne techniky, čo vás inšpiruje, resp. kde sa inšpirujete?

Inšpirujú ma deti. Inšpirujú ma ich nápady. Inšpirujú ma ich záujmy. Ja sa potom snažím nechať priestor deťom, alebo získavať fundovaných ľudí z radu rodičov, starých rodičov, známych - v takzvaných projektoch, ktorými sa snažím nielen o zvýšenie vedomostí detí, ale aj získavanie nových zručností a tiež vzájomnú spoluprácu.

Čo sa týka vzdelávania, je úplne prirodzené, keď človek nechce vedomostne a profesionálne zaostať. Veď človek sa učí po celý život.

Pani Drahuška, veľmi pekne ďakujem za rozhovor. Prajem vám vo vašej profesii s nastávajúcim začiatkom nového školského roku veľa trpezlivosti, spokojnosti a krásnych dní nielen v práci s deťmi, ale aj v súkromí a s rodinou, nech máte stále váš milý úsmev na tvári a pokoj v duši.

Chcel by som vás na záver poprosiť ešte o želanie deťom, rodičom, vám, pedagógom, do nového školského roku:

Vzájomne si zaželať veľa úspechov, spoluprácu, úprimnú komunikáciu, ktorá vždy veľmi pomôže uľahčiť nové začiatky.

PREDSTAVENIE ČINNOSTI ÚRADU HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ladislav Csémi, UHCP

Slovensko sa v posledných rokoch stáva čoraz atraktívnejšou krajinou pre rôzne oblasti ako aj pre cudzincov, k čomu je potrebný dôkladný systém ochrany vonkajšej hranice, ale aj efektívna a dôkladná legislatíva v oblasti cudzineckej problematiky, nielen pre občanov EÚ, ale predovšetkým pre občanov tretích krajín.

V štruktúre Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a následne Prezídia Policajného zboru vznikol v roku 2000 úrad hraničnej a cudzineckej polície, ktorého hlavnými činnosťami sú nielen kontrola vonkajšej hranice, boj proti nelegálnej migrácii a prevádzka činnosti, ale aj plnenie úloh na úseku cudzineckej agendy na území Slovenskej republiky. V tejto súvislosti je činnosť úradu zameraná najmä na oblasť víz, vstupu a vycestovania cudzincov z územia Slovenskej republiky, podmienok pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky, vydávanie dokladov pre cudzincov, evidencie a kontroly pobytu cudzincov, administratívneho vyhostenia, zákazu vstupu, zaistenia cudzincov a podobne. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ide o pomerne široký okruh činností, ktoré plnia príslušníci služby hraničnej a cudzineckej polície.

Na regionálnej úrovni plnia tieto úlohy jednotlivé riaditeľstvá hraničnej a cudzineckej polície a to Bratislava, Banská Bystrica, Prešov a Sobrance, ktoré sú pod priamym riadením úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru. V štruktúre uvedených riaditeľstiev sa nachádzajú aj oddelenia cudzineckej polície.

V súčasnosti pretrvávajú trend nárastu počtu cudzincov s udeleným pobytom na území Slovenska a existuje reálny predpoklad, že tento vývoj bude v nasledujúcich rokoch z najväčšou pravdepodobnosťou ďalej narastať. Záujem o prácu na Slovensku má čoraz viac cudzincov. Najatraktívnejšími okresmi čo sa týka pracovných podmienok a ponúk sú Bratislavský a Trnavský kraj. Podľa dostupných údajov pracovalo v polovici roka 2017 na Slovensku cca. 40 000 cudzincov a tento počet bude medziročne niekoľkonásobne stúpať. Nejde len o občanov EÚ, z ktorých sa na prvých miestach v počte platných pobytov nachádzajú občania Česka, Maďarska a Rumunska, ale aj o štátnych príslušníkov tretích krajín. Pre orientáciu, podľa najnovších štatistických údajov v Bratislavskom kraji bol k 30.6.2017 počet platných pobytov príslušníkov tretích krajín 19 068, v porovnaní s rokom 2016 kedy ich bolo 16 540 a celkový počet platných pobytov pre občanov EÚ k 30.6.2017 je 53 187, čo je o 3000 viac ako v roku 2016. Tu treba zdôrazniť, že ide predovšetkým o zahraničných pracovníkov, študentov, učiteľov, zlučovanie rodín, atď. Tieto osoby podľa doterajších informácií nepredstavujú žiadnu bezpečnostnú hrozbu pre Slovensko. V tomto kontexte je potrebné zdôrazniť,

že jedným z najťažšiejších oddelení je práve oddelenie cudzineckej polície Bratislava riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, ktoré sídli v Bratislave - Petržalke na Hrobákovej 44. Toto oddelenie čelí denne náporu rádovo stoviek cudzincov, ktorí vybavujú potrebné formality spojené s účelom ich pobytu, pričom podmienky pre tieto stránky sú nevyhovujúce, nehovoriac o podmienkach práce policajtov. Táto oblasť je výrazne kritizovaná, čoho dôkazom je neustála medializácia aj v zahraničných médiách, ktorá rozhodne neprospieva dobrému obrazu Slovenska v zahraničí.

Na celkové zlepšenie situácie pre cudzincov a podmienok práce pre policajtov bola ministerstvu vnútra SR ponúknutá možnosť premiestnenia pracoviska do mestskej časti Vajnory na Regrútsku ulicu, aj vzhľadom na to, že Vajnory boli vyhodnotené ako dynamicky a úspešne sa rozvíjajúca mestská časť Bratislavy s vyhovujúcou infraštruktúrou. Dôležitým aspektom aj pre celkovú bezpečnostnú situáciu v tejto časti je to, že tu vznikne ďalšie policajné oddelenie, ktoré svojou činnosťou výraznou mierou napomôže k celkovej bezpečnosti či už obyvateľov alebo k dodržiavaniu verejného poriadku. Počas doterajšej činnosti hraničnej a cudzineckej polície nie sú evidované žiadne prípady násillia ani narušovania verejného poriadku v súvislosti s vybavovaním pobytových agendy. Aj keď príde k zvýšenému pohybu cudzincov v tejto mestskej časti, nepôjde o žiadny vysoký počet. Tento pohyb bude spojený len s administratívnymi úkonmi v súvislosti s legalizáciou ich pobytov na území Slovenskej republiky.

HURÁ DO ŠKOLY

Tibor Král'
riaditeľ školy

Vážení rodičia a priatelia školy, nový školský rok je tu, a preto Vás chceme poinformovať o aktivitách počas prázdninového obdobia.

Hlavná úloha, zrekonštruovať školskú kuchyňu, sa nám podarila takmer na minútu načas. Celá rekonštrukcia a doplnenie strojov vyšla na ca 35 800 €. Vymenila sa podlaha v kuchyni, celá kuchyňa sa vymaľovala, doplnili sa nové stroje (konvektomat, plynová panvica), urobila sa revízia a oprava vzduchotechniky, všetky stroje a zariadenia sa dôkladne vyčistili, doplnili sa siete na okná (aj v jedálni), urobila sa revízia plynu. V kuchyni sa pracovalo od 14. 7. 2017, keď sa posledný raz varilo pre materské školy, až do 28. 8. 2017. Okrem pracovných dní sa pracovalo aj cez víkendy.

Škola sa počas mesiacov júl a august pripravovala na nový školský rok, ktorý bude pre nás jubilejný, pretože si pripomenieme 50. výročie založenia základnej školy vo Vajnoroch. Chceli by sme začať ďalšiu „päťdesiatku“ v novom šate. Pripravili sme novú webovú stránku, celý vestibul dostal nový dizajn, tak ako aj vstupná minihala. Na všetkých budovách sme umyli okná, vymaľovali sa triedy, ktoré boli v najhoršom stave, zakúpili sa nové lavice a stoličky, vymenili sa poškodené žalúzie, opravil sa komín, ktorý slúži v zimnom období v čase vykurovania. Zakúpili sa

dve interaktívne tabule, postupne sa začali vymieňať vstavané okná v triedach, zakúpili sa nové učebnice a knihy, opravil sa poškodený nábytok. Škola investovala do týchto prác ca 8000 €. Finančne nám každoročne pomáha aj Rada rodičov, ktorá nám prispela sumou ca 4500 € a ešte sa bude zúčastňovať na financovaní ďalších aktivít školy.

Určite som nevymenoval všetko, čo sa v škole urobilo, ale chcel by som sa touto cestou poďakovať všetkým mojim kolegom, ktorí sa zúčastnili na obnove a skrášlení priestorov školy. Za všetkých chcem vyzdvihnúť Mgr. Gabovičovou, Mgr. Vánikovou, Mgr. Hánkovú a v neposlednom rade školníka pána Fritzmána, ktorí aj v čase dovolenky pracovali v škole. Poďakovanie patrí aj zamestnancom

mestskej časti pod vedením p. Krištofiča, ktorí nám pomáhali pri premiestňovaní ťažkých kuchynských strojov a počas uplynulého školského roku, kedykoľvek škola potrebovala, prišli a pomohli. Ďakujem pani Ing. Matulovej a pani Ing. Tranžikovej, ktoré zastupujú našich rodičov, ich spolupráca s vedením školy je na vysokej profesionálnej úrovni. S najväčšou pravdepodobnosťou o rok 1. 9. 2018 budeme slávnostne otvárať prístavbu školy (päť nových učební, sociálne zariadenia, kabinet a sklad) a priestorové podmienky pre všetkých žiakov a zamestnancov sa kvalitatívne zlepšia. Za realizáciu a angažovanosť chcem poďakovať pánovi starostovi Mrvovi, poslancom zastupiteľstva a pracovníkom úradu mestskej časti Bratislava - Vajnory.

DÔSLEDKY GLOBÁLNEHO OTEPĽOVANIA SÚ VIDITEĽNÉ

Igor Kňazovický, snímka archív

Horúčavy na juhu Európy nepoľavujú, v Rakúsku vyčíňali lejaky. V stredných Čechách extrémne prší, hrozí podmytie ciest a mostov.

Silný vietor a dažde sa postarali o problémy v Nemecku. Dažde a zosuvy pôdy si v Kolumbii vyžiadali vyše 250 obetí. Z ciest a záhrad sú bazény. Slovensko nivočia búrky. To je niekoľko titulkov z médií za posledných pár mesiacov. Európu naďalej sužuje vlna horúčav. Jej sprievodnými znakmi sú vyčerpaní ľudia, lesné požiare, nižšia úroda a vysoká spotreba elektriny. Dnes už je zrejmé, že dôsledky globálneho otepľovania zapríčiňujú privalové dažde a zmeny v dlhodobom výhlade počasia.

Neblahé dôsledky a škody dažďov či veterných smrští sme zaregistrovali aj vo Vajnoroch. Toto leto sme zažili aj silné dažde aj veterné smršte, ktoré lámali konáre či vyvracali stromy. Žiaľ, zdá sa, že tento trend počasia sa bude opako-

vať častejšie. Treba rátať aj s tým, že na uliciach po búrke bude oveľa viac vody. Na základe týchto skutočností by sme si mali pripraviť záložné riešenia krízových situácií.

Pamätníci spomínajú, že v tomto kraji pravidelne pršalo, no neboli to také privalové búrky. Dedina bola vždy „na vode“, lebo jej nadmorská výška je pod hladinou Dunaja, a preto sa tu vyskytuje vysoký stav podzemnej vody. To spôsobuje, že dažďová voda počas privalu už nemá kde vsakovať. V minulosti sa odvodnenie riešilo sieťou odvodňovacích strún a rigolov, ktoré zvädzali zrážkovú vodu do Pračianskeho kanála, prípadne do Šúrskeho kanála. Odtiaľ sa voda odvádzala do Malého Dunaja. V dedine na Roľníckej ulici bola popri ceste odvodňovacia priekopa, ktorá odvádzala zrážky zo striech gazdovských domov aj z ulice takisto do odvodňovacej sústavy kanálov. Do gazdovských dvorov sa vchádzalo cez mostíky. Z času na čas sa vyskytla nejaká záplava, ale systém ju zvládol.

Dnes je to inak. Z kanálov, odvádzajúcich zrážky v minulosti, ostalo torzo. Na Roľníckej ulici priekopa zmizla úplne. Odvodňovací systém sa spoliehal na vybudované kanalizačné kolektory, kto-

rých kapacita bola projektovaná na úhrnné zrážky v čase jeho stavby. Dnes už kapacitne nestíhajú. Situácii nepomáha ani trend „asfaltovania“ zelených plôch a budovanie odstavných parkovísk s nepriepustným povrchom. Spadnutá zrážková voda nemá potom kam vsiaknuť a vytvárajú sa veľké a dlhotrvajúce mláky, ktoré obťažujú obyvateľov. Pribúdajú nové ulice, novostavby, zabetónované plochy. Stráca sa zelená voľná plocha, ktorá ešte môže zabezpečiť retenciu zrážkovej vody v pôde.

Riešenie nebude ani jednoduché, ani lacné, ani rýchle. Niektoré odvodňovacie opatrenia sme už realizovali, napríklad vsakovacie nádrže na Osloboditeľskej ulici a na Ul. Kataríny Brúderovej, prípadne vodné žľaby popri niektorých cestách. No čakajú nás ďalšie lokality, na ktorých malé dažďové „moria“ trápia občanov a znepriemňujú im život. Technologicky vyriešiť to nie je také jednoduché, pretože výškový rozdiel medzi hladinou spodnej vody je dnes vyšší ako v minulosti. No nevzdávame sa. Je to výzva, s ktorou sa musíme vyrovnávať. Aj naďalej sa tomu venujeme, a budeme sa venovať, lebo rozkázať vetru a dažďu sa dá iba v budovateľských heslách a pesničkách.

ŽIVOT FK VAJNORY

Richard Fekete, snímky autor

V lete okrem tradičných tém rezonovala v našom klube jedna veľká. Všetomne sme sa snažili aj s pomocou našich podporovateľov dobudovať tréningovú plochu pre našich najmenších. Aj keď v septembri sa na ňu asi ešte deti nedostanú, veríme, že v priebehu jesennej časti sa všetko podarí doladiť a budeme môcť ponúknuť malým vajnorským futbalistom zase niečo navyše.

Letné horúčky sprevádzala aj tvorba tímov, čo v dnešných podmienkach nie je nič jednoduché. Ich súčasťou sú aj 2 dievčatá, ktoré sa vám predstavia. V tomto čísle, prvom v tejto futbalovej sezóne, pripomenieme aj členský systém „Spájame Vajnory“, ktorý sa po roku vždy obnovuje.

A-tím muži

Kostra mužstva sa v lete rozpadla. Po vytvorení futsalového Slovana z bývalého FOFA dostali tamojší hráči zákaz hrať futbal, čo postihlo niekoľkých našich lídrov (Zdráhal, Bahna, Kozár). Odišiel aj Martin Gabura (hrajúci tréner v Rakúsku). Nový kolektív mal katastrofálny vstup do sezóny. Hlavne doma, kde sme dostali tri ťažké výprasky v rade (Rohožník 1:6, D.Lužná 1:8, Rača 0:7). Po 5.kole bol preto odvolaný tréner Miroslav

Hirko. Patrí mu veľké poďakovanie za to, ako viedol tím v premiérovej treťoligovej sezóne. Na dosah sme mali 3.miesto, a i konečné piate bolo skvelé. Bude u nás vždy vítaný. Klub sa pustil do hľadania nového trénera. Ten by mal dodať mladému mužstvu sebavedomie, systém a energiu, čo by určite pomohlo aj v piatej najvyššej súťaži.

B-tím muži (Martin Rejžek)

Do toho, po hektickom závere minulého ročníka, postúpila naša rezerva. Aj táto partia bude čeliť zaujímavým súperom. MŠK Senec, Malinovo, Chorvátsky Grob či Krasňany. V mnohých máme dlhoročných súperov, ale zároveň aj priateľov. B-tím bude, tak ako minulý rok, trénovať spoločne s A-čkom, ale na samotných duelloch mu bude veliť Martin Rejžek, ktorý patrí do tejto partie roky. V klube veríme, že sa nám podarí presvedčiť rodičov našich mladých futbalistov, aby ich vrátili

späť k nám. Dlho totiž boli roztrúsení po iných kluboch, keďže u nás sa dorastenecké tímy nepodarilo zostaviť z dôvodu nedostačujúceho počtu hráčov. Ponúkame jedinečnú možnosť vlastne preskočiť dorastenecký vek cez 5. ligu s výhľadom na tretiu. A na konci tejto kapitoly môže byť zaujímavý prestup do vyššej súťaže, veď ak sa hráč zahryzne a v 17 naskočí do 5. ligy, o rok neskôr môže hrať 3. ligu za náš A-tím a potom už bude v takom mladom veku zaujímavý aj pre prvoligové kluby. Samozrejme, ak na sebe bude poctivo pracovať. Prvou lastovičkou by mohol byť Richard Debnár.

Mladší dorast (Radoslav Kováč)

No a o pár rokov by mohla naplniť takéto vízie skupina trénera Radoslava Kováča, ktorému najnovšie pomáha ako asistent hráč A-tímu Marek Sokol. Po veľmi dlhom období sme vďaka tejto generácii

dokázali vytvoriť dorastenecký tím, aj keď počet chlapcov je stále nízky. Výborným tréningovým procesom sa zlepšujú, stmelili kolektív. V tejto kategórii je náročné podchytiť väčšiu skupinu mladíkov. Menia školy, musia viac cestovať, sú na nich v laviciach vyvíjané vyššie nároky, život už prináša aj iné lákadlá. Budeme však robiť všetko pre to, aby sa futbalom stále bavili, čo je základ pre to, aby pri ňom zostali.

Mladší žiaci U13 (Róbert Vajda)

Situácia v jednotlivých ročníkoch nám na túto sezónu neumožnila zostaviť družstvo starších žiakov. To však neznamená, že o nejakých chlapcov prídeme. Pár ich bude musieť tréner Róbert Vajda posunúť na hosťovanie, ale len preto, že ich nasadenie do mladšieho dorastu nám súťažný poriadok jednoducho nedovoľuje. O pol roka by sa mali vrátiť. Ostatní zostali v rovnakej súťaži ako pred letom, len o rok starší, vyšší, odvážnejší, kvalitnejší.

Mladší žiaci U12 (Andrej Kulčár)

V rovnakej súťaži pôsobí aj novovytvorená kategória U12 (12-roční a mladší). 16 detí bude viesť Andrej Kulčár, ktorý ich veľmi dobre pozná vďaka pôsobeniu pri prípravke. Práve z tejto kategórie 10 hráčov „vyrástlo“ a už v nej nemohlo pokračovať. Doplnili sme ich ďalšími s ročníkom narodenia 2007. Na tento tím čaká vzrušujúce obdobie plné novínok. Tréningový proces v ideálnom počte, sú

boje na výrazne väčšom ihrisku s ôsmimi hráčmi v poli (predtým 6+1). No, všetko sa stále bude krútiť okolo zlepšovania individuálnej techniky a radosti z hry.

Prípravka (Richard Fekete)

To, samozrejme, čaká aj na prípravku. Tá bude znovu početná. Približne 30 detí bude trénovať spolu a cez zápasy budú rozdelené na dva tímy. Aj preto bude s trénerom pracovať asistent Michal Sokol, ďalší hráč A-tímu so záujmom pričuchnúť k trénerskému remeslu. Pre mnohých chlapcov to bude prvý „ostrý“ ročník aj so súťažnými stretnutiami. No, všetko má svoj význam a postupnosť, takže aj keď možno na úvod dostaneme niekoľko gólov navyše, budeme stále pracovať a tešiť sa z tréningov. Pripravujeme do nich niekoľko noviniek, viac dotykov s loptou,

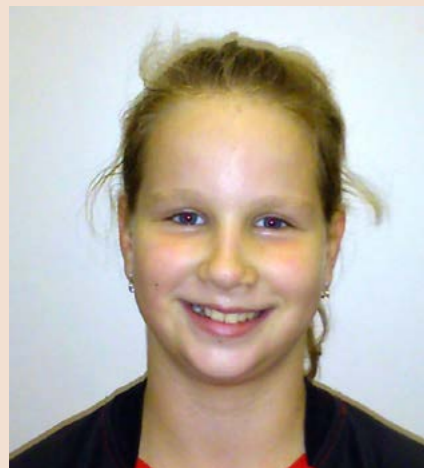
viac bránok, hry, strelby. Hádám pri tom čoskoro využijeme už aj novú plochu.

Predprípravka (Martin Cintavý, Patrik Mozola, Kamil Blanda)

Na nej by mali úradovať najmä najmenší. Pravdepodobne znovu rozdelení do troch skupín s tromi trénermi. Predprípravka bude trénovať dvakrát do týždňa a budeme sa snažiť zorganizovať v spolupráci s okolitými klubmi aj niekoľko miniturnajov, aby si najzdatnejšie deti vyskúšali aj zápasovú atmosféru. V prípade záujmu prídte na futbalový štadión alebo nám zavolajte a my vaše deti s radosťou privítame. Samozrejme, aj dievčatá. Aktuálne nás reprezentujú dve - Linda Salajová (ročník 2004) a Dominika Tranžiková (2006). A práve oni sa vám v nasledujúcich riadkoch predstavujú...

LINDA SALAJOVÁ A DOMINIKA TRANŽÍKOVÁ

Koľko rokov hrávaš futbal?

LS: „Dva.“
DT: „Štyri.“

Prečo si si vybrala práve futbal?

LS: „Hru s loptou mám rada už od malička a ženský futbal ma fascinuje.“
DT: „Lebo ma baví.“

Čo sa ti na tejto hre najviac páči?

LS: „Originalita hráčov, kľúčky a krásne smerované góly.“
DT: „Najviac sa mi páči, že je to tímová hra.“

Ako sa cítiš v kolektíve, kde sú samí

chlapci?

LS: „Dobre, nemám s tým problém, sme fajn kolektív...a tvrdší tréning nezaškodí.“
DT: „Cítim sa tam výborne.“

Čo sa ti na chlapcoch futbalistoch nepáči?

LS: „Že občas hrajú až príliš tvrdú hru, sú niekedy veľmi premotivovaní.“
DT: „Nepáči sa mi, že niekedy sú sebec a nechcú prihrávať, nehrajú tímovo.“

Prijala by si aj ďalšie dievčatá spoluhráčky?

LS: „Samozrejme, ďalšie dievčatá sa vždy zídu.“

DT: „Samozrejme.“

Máš v tréningu nejaké úľavy?

LS: „Skôr nie ako áno. Za ten čas, čo trénujem, som dostala výnimku asi päť ráz. Mohla som urobiť o 5 klikov menej ako chalani.“
DT: „Nie.“

Aký je tvoj najväčší futbalový zážitok?

LS: „Keď som hrala prvý zápas, bolo to úžasné, cítila som sa veľmi dobre.“
DT: „Futbalové turnaje, na ktorých som sa zúčastnila s dievčenskými družstvami v Slovinsku a v Brne.“

Čo by si chcela vo futbale dokázať?

LS: „Samozrejme, že to chcem dotiahnuť do Realu Madrid.“
DT: „Najprv by som sa chcela dostať do reprezentácie a neskôr hrať v Bayerne Mníchov.“

Máš nejaký futbalový vzor?

LS: „Áno, mám, je to Ronaldo.“
DT: „Mám, Neymara.“

Ako by si pozvala do FK Vajnory aj iné dievčatá?

LS: „Futbal je geniálna dynamická hra a určite nielen pre chalany.“
DT: „Ahojte, baby, poďte hrať futbal, je to zábava a veľa sa popritom aj naučíte.“

„SPÁJAME VAJNORY“

Za uplynulý rok ste si už možno v niektorých prevádzkach vo Vajnoroch všimli nálepku, ktorá oznamuje, že v nej môžete využiť výhody člena FK Vajnory. Čo to znamená? Po vytvorení nového, početnejšieho výkonného výboru sme chceli ponúknuť obyvateľom obce a našim fanúšikom niečo navyše. Vymysleli sme a veľmi rýchlo rozbehli projekt „Spájame Vajnory“. Unikátny v takých malých kluboch, ako je ten náš a veľmi zriedkavý aj v slovenských špičkových. Naša myšlienka je zameraná na pomoc všetkým, ktorí sa zapoja. Miestnemu futbalovému klubu, fanúšikom i podnikateľom. Veľkou motiváciou pre nás je vytvoriť rodinu priaznivcov a podporovateľov futbalu u nás. Ten nie je vôbec len o mužoch, aj keď tí lákajú najväčšie množstvo divákov. FK Vajnory znamená aj približne 120 detí, 240 ich rodičov, 480 ich starých rodičov, mnoho iných rodinných príslušníkov, fanúšikov, kamarátov, bývalých hráčov. Všetkých, ktorí prechovávajú k FK aspoň minimálne sympatie, by sme raz chceli oslo-

vovať „Člen klubu“. Podstatou tejto siete je systém členských kariet, ktoré si každý, kto má záujem, môže zakúpiť od FK. Na rok stojí len 30 eur. V tejto sume sa totiž ukrýva množstvo výhod, ktoré výrazne prevyšujú vklad. Okrem toho, že držiteľ karty získava možnosť zasahovať do riadenia klubu (spôsob a všetko podstatné si môžete prečítať v stanovách a vnútornom organizačnom poriadku na našej stránke), môže aj chodiť na všetky domáce stretnutia bezplatne (normálna cena je 1 euro), za sezónu hrá len A-tím doma 15 duelov. Ďalšou obrovskou výhodou člena je možnosť čerpania zliav v rôznych prevádzkach a firmách nielen vo Vajnoroch. Vďaka karte člena vám napríklad opraví lacnejšie bicykel v servise Bikeski, nakúpite výhodnejšie kvety (Voňavý raj), za menej peňazí si môžete posediť v dvoch reštauráciách (Modrý dom, U Bobra), takisto v kaviarni Prešík či bistre Carlos. K dispozícii je autoservis Cinto. Zľavy máte aj v iných firmách (BVV - búracie a výkopové práce, uskladnenie a recyklácia stavebných odpa-

dov, predaj zeminy; Green Staff - nákladná a kontajnerová doprava; Martin Gabura - školenia BOPZ). Vďaka kontaktom sme už prekonali aj hranice obce. Do systému sa zapojili Hotel Agátka na Čiernej Vode, obchod s futbalovým sortimentom Futbalshop a nedávno aj Futbox v Poluse. Pri predložení preukazu pri platení vám prevádzky zapojené do projektu znížia cenu tovaru či služby (minimálne o 10%). Ich majitelia získajú možnosť, ako pritiahnúť viac klientov. No a klub získané finančné prostriedky použije na mládež, materiálne zabezpečenie jej tréningového procesu či na vytvorenie kultúrnejšieho prostredia v našom areáli. Nikto nestratí, všetci môžu len získať. Každého nového člena s radosťou privítame.

ZO ZAČIATKU TO BOLO ŤAŽKÉ

I. Kňazovický, snímky IFK

? Priznám sa, že o Ivane Krištofičovej som to ho veľa nepočul. Mohli by ste v krátkosti vyrozprávať svoj životný príbeh?

Narodila som 24. 5. 1990 v Bratislave, žijem s rodičmi v rodinnom dome, a chodila som na Základnú školu pre sluchovo postihnuté deti na Drotárskej ulici. Keď som bola asi v 5. ročníku, vyskúšala som na hodinách telesnej výchovy vrhať guľou, a tak som sa dostala aj na mestské súťaže, ale aj na športové hry pre nepočujúcich. Vždy som bola prvá. Ako 15-ročná som sa zoznámila s trénerom zdravotne postihnutých Dušanom Dědečkom, s ktorým trénujem až doteraz. Spočiatku som sa pripravovala len na vrh guľou, dnes sa však venujem aj hodiu diskom, ktorý je mojou druhou disciplínou.

Neskôr som nastúpila na strednú školu na Mokrohájsku ulicu, ktorú som skončila ako kozmetička s maturitou. Dnes celý svoj čas venujem len športovej príprave.

? Mohli by ste zrekapitulovať svoje najväčšie športové úspechy? A ktoré sú tie životné úspechy?

Od roku 2005 som sa začala venovať športu pravidelne, čo bolo pre mňa náročné. Na začiatku som prebehla 100 metrov a bola som taká unavená, že som si musela ľahnúť. No už o 2 roky som nastúpila na Majstrovstvá Európy v Sofii ako najmladšia z guliariok a umiestnila som sa na 2. mieste s výkonom 12,51 m, pričom to bol aj svetový juniorský rekord nepočujúcich. Úspechy ma potešili, čo ma povzbudilo, aby som sa tomu venovala aj naďalej.

Majstrovstvá Európy
2007 - 2. miesto, vrh guľou, Sofia, juniorský svetový rekord
2012 - 1. miesto, vrh guľou, Tallin, svetový rekord nepočujúcich žien 15,37 (v hale)
2016 - 1. miesto, vrh guľou, Toruň (v hale)
Majstrovstvá sveta
2008 - 3. miesto, vrh guľou, Izmir
2012 - 1. miesto, vrh guľou, Toronto
Letná Deaflympiáda
2009 - 2. miesto, vrh guľou, juniorský svetový rekord 13,71 m
2013 - 1. miesto, vrh guľou, svetový rekord 15,33 (vonku)
2013 - 2. miesto, hod diskom
2017 - 1. miesto, vrh guľou
2017 - 4. miesto, hod diskom

? Aj napriek svojmu hendikepu ste sa presadili na svetových atletických mítingoch. Ako sa žije s telesným obmedzením? Ako vás vnímajú známi, ale aj fanúšikovia či bežní ľudia.

Zo začiatku to bolo ťažké, stále som sa pýtala: prečo som nepočujúca? No časom som si zvykla, aj preto, že som mala rovnako postihnutých spolužiakov. Žije sa s tým však ťažko, najmä vtedy, keď idem niečo vybrať na úradu a musím viac razy opakovať, čo chcem. Zamestnanci musia so mnou hovoriť pomaly a gestikulovať, aby som im rozumela.

? Patrite k našim úspešným športovcom s telesným obmedzením. Aký je obyčajný deň športovca? (s postihnutím?)

Ráno vstanem okolo 7.00, pripravím si raňajky podľa stravovacieho plánu. Niekedy beriem ráno aj lieky proti bolesti, aby som mohla riadne trénovať. Bežne trénujem 1x denne, častejšie doobeda na štadióne, alebo v posilňovni v NTC. V roku dôležitých pretekov mám polroka aj 2-fázové tréningy. Vtedy veľa času trávim aj v MHD, lebo dochádzam až na štadión Lafranconi. Často obedujem v meste, ale podľa váhy mávam obed aj so sebou podľa plánu. Poobede mávam aj rehabilitačné procedúry, lebo posledné tri roky som mala zdravotné problémy s chrbticou a kolenom. Večer píšem tréningový denník, vážim sa a chodím spať najneskôr o 21.30, lebo spánok je veľmi dôležitý.

? Čo vás motivuje vo vašom živote a v športe? Máte nejaký idol?

Veľmi ma baví šport a chcela by som sa mu venovať čo najdlhšie. V budúcnosti by som chcela robiť trénerku detí s postihnutím, ale

aj zdravých. Mojm idolom je guliarka Valerie Adamsová a diskárka Sandra Perkovicová.

? Čo vás v poslednom čase najviac „vytočilo?“

Hnevá ma, že aj keď my, nepočujúci športovci, deaflympionici, veľa trénujeme a neraz porazíme aj zdravých športovcov, stále sme inak oceňovaní za deaflympijské medaily ako paralympionici za paralympijské medaily. Pokladám to za nespravodlivé.

? Žijete vo svojich rodných Vajnoroch. Čo sa vám tu páči (okrem toho že je to váš domov) a, naopak, čo tu škripe a malo by sa zlepšiť?

Žijem už od narodenia vo Vajnoroch s rodičmi, býva sa tu dobre. Páči sa mi, že sa tu dá veľa športovať, najmä na Jurskej ceste. Veľa bicyklujem, niekedy až na Biely kríž, chodím na vychádzky so psikom. Rada by som bola, keby sa vo Vajnoroch vybudoval atletický tartanový okruh, guliarsky a diskársky kruh, aby som nemusela cestovať na Lafranconi, lebo to ma veľmi vyčerpáva.

? Aké máte ciele do budúcnosti?

Ešte mám veľa plánov: preteky ME, MS a o 4 roky opäť deaflympiáda, ktorá sa bude konať v Dubaji, alebo v Los Angeles. Chcela by som posunúť svetový rekord v guľi nepočujúcich žien za hranicu 16 m. Diskom plánujem hodiť 48 - 50m. Musím veľa trénovať, hlavnou podmienkou je, aby som bola zdravá.

? Spomínate si na nejaký dobrý vtip, na ktorom ste sa dobre pobavili?

Ja som veľmi pozitívne naladený človek, rada sa aj zabávam, ale často samotným vtipom veľmi nerozumiem. V poslednom čase som zvlášť dobrý vtip nepočula.

1. ROČNÍK VAJNORY CUP

Róbert Fövényes, snímky autor

V sobotu 26. 8. 2017 sa v športovom areáli ALVIANO uskutočnil volejbalový turnaj pre amatérov.

Išlo už o 4. turnaj série (predchádzajúce sa konali 11.2., 6.5., 17.6.), tentoraz za účasti 10 družstiev. Turnaj organizuje občianske združenie VK Vajnorskí Teoretici v spolupráci s MÚ Vajnory v snahe o spopularizovanie tohto športu medzi širokou verejnosťou, veď volejbal je druhý najmasovejší šport na svete.

Usporiadatelia už tradične postavili na turnaj dve družstvá: Vajnorskí Teoretici tím B-ravo a Vajnorskí teoretici tím C-harlie.

Napriek vysokej úrovni turnaja za účasti niekoľkých bývalých ligistov sa domáce tímy nestratili a zvedli vyrovnané zápasy so súpermi. Hralo sa na dve základné skupiny, v ktorých sa 5 tímov stretlo systémom každý s každým a nasledovne dva najlepšie postúpili do semifinále. Vďaka žrebovaniu sme mohli vidieť dokonca aj napínavý súboj medzi domácimi, ktorý skončil výhrou teamu C-harlie 2:0 (1:13, 28:26). Aj vďaka tejto výhre sa podarilo teamu Vajnorskí teoretici C-harlie postúpiť z 2. miesta v skupine do semifinále. V semifinále sme síce prehrali s družstvom Krasokorčuliari - neskorším víťazom turnaja, ale v nasledujúcom zápase sme opäť zabojovali a nakoniec sme si z turnaja odniesli pekné 3. miesto.

Turnaj nám ukázal, že šport je výborný spôsob, ako tráviť voľný čas s priateľmi a taktiež spoznávať nových priateľov, a to všetkých vekových kategórií, napokon v tíme Vajnorskí teoretici B-ravo mala najmladšia hráčka 16 rokov a najstarší už dovršil 57.

Sme radi, že naše aktivity opäť prinavrátili volejbal späť do Vajnor, na turnaji si za Vajnory zahrali aj bývalí hráči ako Stano Bednár, Jozef Matula, Juraj Toman, ale aj skúsení hráči Jano Budáč, Bibiana Gondeková, ktorý síce, hrávali v minulosti za iné družstvá, ale teraz už ako obyvatelia Vajnor pomáhajú rozvoju volejbalu vo Vajnoroch.

Veľmi nás teší, že náš turnaj má v Bratislave veľkú popularitu a na našich turnajoch sa už zúčastnilo vyše ako 20 rôz-

nych tímov, čo predstavuje približne 140 nadšencov.

Veríme že v budúcnosti sa nám podarí vrátiť vajnorský volejbal aj do registrovaných súťaží.

Dožinkový turnaj 26. 8. Výsledková listina

1. Krasokorčuliari
2. Geriatria
3. Vajnorskí Teoretici C-harlie
4. Gr8eight
5. Fénix
6. Devils
7. Do Pohody
8. De Luxe
9. Vajnorskí Teoretici B-ravo
10. V6

POVINNOSTI VAJNORSKÝCH

Štefan Hrivňák, Archív mesta Bratislavy

Hospodárska situácia v habsburskej monarchii na začiatku vlády Márie Terézie v roku 1740 nebola priaznivá. Stále vojnové udalosti v priebehu 17. a 18. storočia monarchiu finančne vyčerpali. Štátny dlh vo Viedenskej banke v roku 1765 stúpil až na 275 354 043 zlatých. Uhorsko, najmä jeho južné časti boli vyludnené a stolice mali nerovnomerné daňové zaťaženie. Uhorská šľachta bola stále nezdanená, a tak všetka ťarcha daní, ktoré sa v priebehu 18. storočia stále zvyšovali, spočívala na poddaných a obyvateľoch miest a obcí.

Mária Terézia a jej ministri však stáli ešte pred jedným vážnym problémom, a tým boli poddanské dávky, ktoré feudálne panstvá požadovali od svojich poddaných. Tri základné renty - robotná, naturálna a peňažná vyčerpávali väčšinu obyvateľov poddanských usadlostí natoľko, že ďalšie zvýšenie daní zo strany štátu by nebolo vhodným riešením. Vo všeobecnosti sa zvyšovala najmä peňažná a robotná renta, čo súviselo so začleňovaním pôdy pod správu panstva. Väčšina obyvateľov v obciach bola večnými poddanými, teda boli pripútaní k svojmu panstvu a nemohli ho svojvoľne opustiť. A hoci existovali zákonné články z polovice 16. storočia, ktoré upravovali poddanské vzťahy, boli natoľko nešpecifické, že reálne neplnili svoj účel. Z tohto dôvodu bola situácia ohľadom práce a platieb v jednotlivých obciach rôzna. V každodennej realite 18. storočia si každý zemepán vyberal toľko a také dávky, aké potreboval, najmä v súvislosti so svojím vlastným hospodárením. Obyvateľstvo však muselo byť schopné platiť dane a zároveň bolo v záujme štátu, aby poddaný zvyšoval svoju rastlinnú a živočíšnu výrobu. A tak Mária Terézia spolu so svojimi ministrami pripravili jednu z najvýznamnejších hospodárskych reforiem Uhorska. Urbárska regulácia, vyjadrená v urbárskom

edikte z 23. januára 1767, jednotne stanovila povinnosti poddaných voči zemepánovi. Základom na stanovenie výšky renty sa stala jedna usadlosť. V Bratislavskej stolici, do ktorej vždy patrili aj Vajnory, sa veľkosť sedliackej usadlosti určila podľa rozlohy a bonity pôdy. Bonita pôdy sa určila nasledovne: vinice mali najvyššiu bonitu, lúky boli klasifikované dvojkom a polia klasifikačným stupňom tri.

Situácia do roku 1767

Vajnory boli od roku 1525 poddanskou obcou, patriacou slobodnému kráľovskému mestu Bratislava. Hoci na pestovanie viniča bol vhodný iba úzky pás pôdy v severnej časti chotára, Bratislavčania získali Vajnory najmä kvôli nemu. Najväčšie plochy viníc vlastnili práve bratislavskí mešťania. V roku 1768, teda v čase zavádzania urbárskej regulácie, bolo vo Vajnoroch vinogradov s

rozlohou 2828 kopáčov (ca 7636 árov), z toho poddaní (104 rodín) mali v držbe 328 kopáčov. Jeden kopáč bola plocha vinohradu, ktorú dokázal obrobit' jeden človek za deň o veľkosti približne 2,7 árov.

Podstatne viac tu bolo polí a lúk, tie sa však začali podstatnejšie využívať až v 18. storočí. Z hľadiska kvality pôdy patrili vinice do prvej kategórie, lúky do druhej a polia do tretej.

Vzťah poddaných s mestom neupravoval urbársky kontrakt, no nemožno konštatovať, že poddaní tu mali aj najhoršie postavenie. V porovnaní s Račou tu bol percentuálne vyšší počet roľníkov a menej želiarov. Želiar (hofier, hofer, hošták) bol príslušník najchudobnejšej vrstvy obyvateľstva - poddaný, ktorý vlastnil v danom sídle iba malú alebo žiadnu pôdu. Ak želiar nemal vlastné obydlie, nazýval sa aj podželiar (podludník, hofier), ak mal vlastné obydlie, nazýval sa aj domkár (chalupník, ko-

PODDANÝCH MÁRIE TERÉZIE

morník). Veľkosť poddanskej pôdy však bola veľmi malá, zväčša rodina vlastnila len 1/8 poddanskej usadlosti. Peňažnú rentu, ktorú vyplácali poddaní panstvu, zahŕňal najmä tzv. lezunk, čiže daň od celej usadlosti 1 zlatý a 60 denárov, plus domový cenzen 32 denárov. Navyše, poddaní platili aj za každý opustený dom 16 denárov. V roku 1712 bolo vo Vajnoroch až 48 opustených usadlostí, v čase urbárskej regulácie však už len 11. Ostatné poplatky sa týkali najmä vinohradníctva v širšom zmysle slova. Vajnoráci platili 60 zlatých ročne za obecnú krčmu, ktorú prevádzkovali po celý rok. Ďalej platili 80 zlatých ročne za vyslanie povozov, ktorými sa chodilo do Štajerského Hradca v Rakúsku (Graz) po obruče na vinohradnícke sudy a po iné vinohradnícke náradie. Kedysi túto cestu pre panstvo vykonávali sami poddaní, ale v druhej polovici 18. storočia sa z tejto povinnosti vyplácali, za čo sa navyše každému poddanému znížila robotná renta o dva dni. V rámci robotnej renty pracovali poddaní jeden deň v týždni so záprahom a tí, čo ťažným dobytkom nedisponovali, robili na zemepanskej pôde dva dni v týždni. Želiari pracovali jeden deň v týždni a podželiari, ako najchudobnejšia vrstva obyvateľstva, boli od roboty oslobodení. Vysoká robotná a peňažná renta súvisela aj s faktom, že Vajnoráci neplatili deviatok z úrody. Deviatok sa platil iba z opustených usadlostí. V priebehu 18. storočia sa mnohé takéto opuste-

né usadlosti znovu osídlili, prestal sa odvádzať deviatok, začal sa vyplácať cirkevný desiatok a všetky ostatné renty, aké sa vzťahovali na všetku pôdu v chotári, sa zaviedli tiež. Vo Vajnoroch bola nekvalitná orná pôda a panstvo sa tak vyberanie peňažných dávok, prípadne využívanie práce poddaných, oveľa viac vyplatilo.

V súvislosti s majerským hospodárením mesta Bratislavy sa však Vajnoráci sťažovali, že nemajú dostatok vody pre svoj dobytok, lebo v miestach, kde predtým mohli vodiť svoje zvieratá, sa zriadil rybník. Celý obraz vzťahov Vajnora so svojím panstvom dokladá sťažnosť, že poddaní musia platiť mýto pri vstupe do Bratislavy rovnako ako cudzinci.

Zmeny po urbárskej regulácii Márie Terézie

Prijatie tereziánskeho urbára uľahčilo život poddaným zväčša na celom území dnešného Slovenska. Výška jednotlivých rent bola presne určená v závislosti od veľkosti pôdy a do značnej miery sa znížil počet a veľkosť povinností. Poddaní však mali po urbárskej regulácii jednu zásadnú výhodu. Hoci štát chránil poddaného najmä ako daňovníka, tereziánsky urbár položil základy poddanského urbárskeho práva. Robotná renta pre roľníkov hospodáriacich na celej usadlosti sa určila na 52 dní práce so záprahom alebo 104 dní

bez záprahu, želiari museli odrobiť 18 dní a podželiari 12 dní ročne.

Výška cenzu bola stanovená na jeden zlatý, platili ho roľníci aj želiari v dvoch termínoch, na svätého Juraja a na svätého Michala. Základom naturálnej renty sa stal deviatok z úrody, okrem ktorého odovzdávali poddaní od celej usadlosti 2 sliepky, 2 kapúny (vykastovaný kohút - teda automaticky tučnejší), 12 vajec a jednu holbu (0,88 l) masla.

Po zavedení urbárskej regulácie Márie Terézie Vajnoračom značne klesli robotné aj peňažné dávky. Robotná renta, ktorá predtým predstavovala 52 dní práce s povozom ročne, klesla u väčšiny poddaných štvor- až osemnásobne, podľa toho, či vlastnili 1/8 alebo 1/4 poddanskej usadlosti. Domový cenzen klesol na jeden zlatý a poddaní už nemuseli platiť 80 zlatých za vyslanie povozov do Štajerského Hradca. Zníženie vlastných príjmov a robôt, ktoré prislúchali panstvu, sa nezaobišlo bez sporov.

Urbárska regulácia priniesla mnohé zmeny. Priebeh a dosah zavádzania nového urbára boli pre jednotlivé obce rozdielne. Rozhodovalo najmä to, aký vzťah bol medzi feudálnym panstvom a obcami, ktoré do neho patrili. Vzťahy Vajnoračom s panstvom však ostávali naďalej napäté. To vyústilo do sporov, ktoré trvali niekoľko desaťročí. No o tom ste mali možnosť čítať už v predchádzajúcom čísle.

HARMONOGRAM PLÁNOVANÝCH KULTÚRNYCH A ŠPORTOVÝCH PODUJATÍ NA MESIACE SEPTEMBER A OKTÓBER 2017

September:

9. Tvorivé dielne pre deti, Galéria Typo&Ars, 10.00 h - 14.00 h

16. HODY 2017 /sobota/ Park pod lipami 15.00 do 24.00 h
Taliano očami Vladimíra Plachého, retrospektíva, výstava obrazov

17. Slávnostná hodová svätá omša o 10.30 h

Kostol Sedembolestnej Panny Márie vo Vajnoroch

23. Tvorivé dielne pre deti, Galéria Typo&Ars, 10.00 h - 14.00 h

28. Víťanie detí do života - sobášna sieň MÚ Vajnory, 15.00 h
Športové podujatia:

9. Športový deň s hádzanármi „HOĎ a BEŽ“ /sobota/ športový areál Alviao, 10.00 h

23. Vajnorská penalta - /sobota/ FK Vajnory, futbalový štadión Pri Struhe, od 12.30 h

Oktober:

7. Tvorivé dielne pre deti, Galéria Typo&Ars, 10.00 h - 14.00 h

7. Vajnorská šarkaniáda 2017 a Jablkové hodovanie 2017 - súťaž v púšťaní šarkanov a ochutnávka produktov z jablák, bývalé športové letisko Vajnory, 13.30 - 17.00h

8. Vajnorský tanečný pohár, Interk-

lub Bratislava

21. Tvorivé dielne pre deti, Galéria Typo&Ars, 10.00 h - 14.00 h

24. Stretnutie jubilatov pri príležitosti Mesiaca úcty k starším /utorok/ veľká sála DK Vajnory, 14.00 h

Každú stredu: čítanie rozprávok pre deti - základné školy a miestna knižnica Športové podujatia:

14. Vajnorský minimaratón 2017 - /sobota/ registrácia DK Vajnory, Pod lipami, štart - pri detskom ihrisku Koniarikova, 13.00 h

Zmena programu vyhradená!

ČERPADLÁ
predajňa v nových priestoroch
Vajnorská 140
(areál UNIPLAST)

Priďte sa poradiť a nakúpiť u odborníkov.

Pre obyvateľov MČ RAČA
a VAJNORY zľava **10% ZĽAVA**

0948 473 666, 0948 776 121
www.aquakomfort.sk

FK Vajnory hľadá hospodára pre futbalový areál. Nástup 1.1. 2018. Podmienky - časová flexibilita, zručnosť pri kosení a údržbárskych prácach. Bližšie informácie na 0908 477 307. Richard Fekete, predseda klubu

Harmonogram pristavenia kontajnerov v rámci jesenného upratovania Jeseň 2017

08. - 09.09. 2017 3 ks Ul. Pri pastierni (2 ks 7 m³, 1 ks 2,5 m³ drobný stavebný odpad)

22. - 23.09. 2017 3 ks Ul. Pri pastierni (2 ks 7 m³, 1 ks 2,5 m³ drobný stavebný odpad)

29. - 30.09. 2017 3 ks Ul. Pri pastierni (2 ks 7 m³, 1 ks 2,5 m³ drobný stavebný odpad)

2 ks 7 m³ Vajnorské jazerá

06. - 07.10. 2017 3 ks Ul. Pri pastierni (2 ks 7 m³, 1 ks 2,5 m³ drobný stavebný odpad)

13. - 14.10. 2017 3 ks Ul. Pri pastierni (2 ks 7 m³, 1 ks 2,5 m³ drobný stavebný odpad)

2 ks 7 m² bytovky na Rybníčkovej ul. č. 61 (oproti BEZ-ke)

Kontajnerov budú pristavované vždy v piatok v dopoludňajších hodinách na zberný dvor na zelený odpad na ul. Pri pastierni (s výnimkou kontajnerov pristavených na Vajnorských jazerách, a bytoviek na Rybníčkovej ul. ktorých umiestnenie určí objednávateľ) a vývoz sa uskutoční v nasledujúci pondelok.

VAJNORSKÁ PENALTA 2017

23. 9. 2017 od 12,30 | na ihrisku vo Vajnoroch

Bratislavský samosprávny kraj
Malokarpatské osvetové stredisko
Národná sieť rozvoja vidieka
Vás pozývajú

do miest a obcí Bratislavského kraja
na

**JABLKOVÉ
HODOVANIE®**
s mladým vínom

7. október 2017

MODRA - SENEC - PEZINOK - VINIČNÉ - LIMBACH
SVÄTÝ JUR - DUNAJSKÁ LUŽNÁ - JABLONOVÉ - BLATNÉ
BRATISLAVA

RAČA - PETRŽALKA - VAJNORY - NOVÉ MESTO
DEVÍNSKA NOVÁ VES - FRESH MARKET

viac informácií na
www.facebook.com/jablkovehodovanie
www.moska.sk

Mestská časť Bratislava-Vajnory
vás pozýva na

Vajnorské HODY

Sobota 16.9.2017 Park pod lipami
15.00 Vajnorská dychová hudba
15.30 Slávnostné privítanie návštevníkov HODOV
15.45 Vajnorská dychová hudba
16.15 Vajnorský okrasňovací spoloček
THE POWER OF GOSPEL, gospelové pozdravy
17.15 Miro JILO
17.45 Sima MARTAUSOVÁ
18.15 Pavel HELAN /CZ/
19.00 SHINE
20.30 Hodová veselica so skupinou KLR Band
24.00 Záver
Moderátorka: Ing. Katarína Pokrivčáková

Spríevodné podujatia:
12.00 - 24.00 Dom kultúry Vajnory
Taliano očami Vladimíra Plachého, retrospektíva, výstava obrazov
15.00 - 19.00 Vajnorský ľudový dom, Roľnícka 181
Podobenka z Vajnor: expozícia tradičného vajnorského prilytku a ľudových remesiel, Škola vajnorských tradícií
15.00 - 20.00 Prezentačný stánok MČ BA - Vajnory, predaj publikácií a vajnorskej keramiky
Atrakcie - nafukovací hrad pre deti

Nedeľa 17.9.2017 Kostol Sedembolestnej Panny Márie
10.30 Slávnostná hodová svätá omša - Učinkuje Spevácky zbor sv. Jána Pavla II.

Mestská časť Bratislava - Vajnory
a Bratislavský samosprávny kraj
Vás pozývajú na

Bratislavský samosprávny kraj

**Vajnorskú šarkaniádu
a
Jablkové hodovanie**

13.30 - 14.30 REGISTRÁCIA
14.00 - 15.00 Zábavný program pre deti s DISCOJARKOU
15.00 - 16.00 SÚŤAŽE V PÚŠŤANÍ ŠARKANOV
16.30 UDELOVANIE CIEN
17.00 ZÁVER

Prípravené sú:
Jablkové dobroty, kotláčiky, šťavy a jablká
Tvorivé dielne a výroba šarkanov
Nafukovádi
Predaj šarkanov od výmyslu sveta priamo na mieste za výhodné ceny
K dispozícii stánkový predaj s občerstvením a hračkami

7.10.2017 sobota od 13.30 h
Areál bývalého športového letiska vo Vajnoroch

Hádzanársky klub Vajnory vás pozýva opäť zažiť

Športový deň detí

HOĎ A BEŽ!

Bavme sa športom...

Miesto:
Hádzanárske ihrisko
vo Vajnoroch

Dátum:
sobota 09.09.2017

Začiatok:
o 10:00

Program:
10:00 registrácia detí
10:30 športové hry a súťaže
Výhodnotenie a ocenenie

Vítané sú všetky vekové kategórie
Občerstvenie zabezpečené
Ceny a darčeky pre účastníkov

Informácie: hkvajnory@hkvajnory.sk | www.hkvajnory.sk

Budujeme, opravujeme, aby Vajnory boli krajšie a lepšie sa tu žilo

V júli bola renovovaná cesta na vajnorský nadjazd.

Bezpečnostné zrkadlo zlepši výhľad motoristom aj na križovatke ulíc Tomanova a Pri mlyne

Na opravenej ceste k nadjazdu pribudli nové označenia cyklochodníkov

Počas prázdnin sme zrenovovali aj školskú kuchyňu ZŠ Kataríny Brúderovej

„Tankodrom“ na Osloboditeľskej ulici tiež prešiel opravou

Deti sa určite potešia úplne novej hojdačke na detskom ihrisku

Pribudli nové parkovacie miesta na Ulici Kataríny Brúderovej

V tejto sezóne prechádzajú renováciou vodorovné značenia cyklochodníkov v celej dedine

Začali sme s rekonštrukciou ďalších príľahlých budov Vajnorského ľudového domu